№ 2 Warszawa, dnia 19 stycznia 1925 r. Rok VII.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru pojedyńczego 75 groszy, z przesyłką zwyczajną 83 grosze, poleconą 1 zł. 03 grosze. Prenumerata kwartalna 5 złotych. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 m/m. szpalty redakcyjnej 30 gr., tabelaryczne i cyfrowe 60 gr. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu", należy kierować do Administracji, Rymarska 3. Tel. redakcji 148.03, tel. Administracji Nr. 276.29. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 30305.

TREŚĆ.

Przepisy ogólne.

25.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści :

USTAWA

z dnia 3 grudnia 1924 r.

o zwolnienie od podatków i opłat publicznych, państwowych i samorządowych osób, korzystających z prawa eksterytorjalności, oraz szefów zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych w Polsce.

Art. 1. Nie naruszając postanowień odrębnych ustaw i umów międzypaństwowych oraz z zastrzeżeniem wzajemności, zwalnia się od przypadających podatków oraz opłat publicznych, państwowych i samorządowych:

1) Państwa obce odnośnie do ich majątku nieruchomego i ruchomego, znajdującego się na obszarze Państwa Polskiego i służącego wyłącznie dla celów urzędowania ich przedstawicielstw dyplomatycznych, akredytowanych przy Rządzie Polskim lub ich przedstawicielstw konsularnych, dopuszczonych do urzędowania w Polsce, jako też odnośnie do wszelkich czynności, związanych z urzędowaniem tychże.

O ile chodzi o opłatę stemplową od umowy o przeniesienie własności, kontrahent drugi, jeśli nie jest zwolniony na mocy innego przepisu prawnego, obowiązany jest uiścić połowę opłaty.

2) Szefów oraz funkcjonarjuszów, wchodzących w skład akredytowanych przy Rządzie Polskim przedstawicielstw dyplomatycznych obcych państw i prowadzących z niemi wspólne gospodarstwo członków ich rodzin, o ile wymienieni są obywatelami państwa wysyłającego i należą do uznanego personelu eksterytorjalnego danego przedstawicielstwa dyplomatycznego, odnośnie do:

a) majątku ruchomego, w szczególności uposażeń służbowych i innych dochodów, związanych ze stanowiskiem służbowem, oraz wszelkich dochodów, pochodzących ze źródeł, pozostających poza granicami Państwa Polskiego;

b) lokali, zajętych wyłącznie na ich mieszkanie w obrębie Państwa Polskiego oraz służby osobistej, zajętej w tych lokalach;

c) urzędowych poświadczeń wydarzeń, zaszłych w ich stanie osobistym.

Powyższe zwolnienia stosowane będą analogicznie do szefów zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych w Polsce, którzy są obywatelami państwa wysyłającego.

Art. 2. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych może stosować postanowienia art. 1 do zagranicznych misyj i ich personelu, działających przejściowo w Polsce.

Art. 3. Niniejsza ustawa nie dotyczy zwolnień od uiszczania opłat celnych.

Art. 4. Wykonanie niniejszej ustawy należy do Ministra Skarbu.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) S. Wojciechowski.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

(Dz. U. R. P. z d. 24. XII. 1924 r. Nr. 112 poz. 993).

26.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 grudnia 1924 r.

o ustanawianiu delegatów rządowych przy poszczególnych samorządach i innych związkach prawno - publicznych.

Na podstawie punktu 4 lit. D. art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 1924 r. zarządzam, co następuje:

§ 1. W razie stwierdzenia przy wykonywaniu przepisanego ustawami państwowego nadzoru nad gospodarką poszczególnych związków komunalnych i innych związków prawno - publicznych gospodarki bez budżetu lub prawidłowej rachunkowości, opóźnienia w ułożeniu budżetu, pominięcia w budżecie wydatków obowiązkowych, nieprawidłowego wykonywania budżetu, obciążenia płatników ponad istotną konieczność, pomieszczenia w budżecie wydatków nie wynikających z istotnej potrzeby, nieprawidłowego zarządu majątkiem własnym lub powierzonym, obciążenia związku wskutek nieracjonalnego zaciągania długów, zatrudnienia zbyt licznego lub kosztownego personelu, zawarcia oczywiście niekorzystnych umów, niezgodnej z przepisami obowiązującemi lokaty gotówki i t. p. nieprawidłowości wewnętrznej administracji gospodarczej — tego rodzaju wadliwość uprawnia do ustanowienia przy tych związkach delegata rządowego.

§ 2. Delegata, rządowego, a w miarę potrzeby także jego zastępców, ustanawia Minister Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami bądź bezpośrednio, bądź przez władze skarbowe skarbowe II instancji, które działać będą w porozumieniu z właściwemi władzami administracyjnemi II instancji w granicach udzielonych im upoważnień.

§ 3. Delegat rządowy, ustanowiony przy związku komunalnym, względnie innym związku prawno-publicznym, w myśl postanowień po-

przednich paragrafów, ma prawo wstrzymać każdy wydatek nieprzewidziany w budżecie lub niezgodny z przepisami o gospodarce finansowej samorządów.

§ 4. Związek komunalny, względnie inny związek prawno-publiczny, przy którym ustanowiony został delegat rządowy, jest obowiązany od chwili objęcia urzędowania przez delegata rządowego aż do chwili jego odwołania podawać do wiadomości delegatowi przed uskutecznieniem te wszystkie wydatki, które delegat oznaczy.

§ 5. Delegat rządowy może w związku komunalnym, względnie innym związku prawno-publicznym, przy którym został ustanowiony, przeprowadzać czynności, które uzna za konieczne do wykonania swego zadania (§ 3).

W szczególności delegat rządowy może:

a) przeprowadzać rewizję całokształtu gospodarki i majątku związku, oraz wszystkich przedsiębiorstw, zakładów i instytucyj, stanowiących własność związku lub przezeń administrowanych, dzierżawionych, lub dotowanych,

b) przeglądać wszelkie akty, dokumenty, zapiski i księgi uchwał organów związku, oraz badać na miejscu wszystkie biura, zakłady, instytucje i cały majątek ruchomy i nieruchomy związku,

c) żądać wyjaśnień od wszystkich organów związku,

d) być obecnym z głosem doradczym na wszystkich posiedzeniach organów uchwalających i wykonawczych związku, o których powinien być w czas powiadomiony,

e) przeprowadzać wszelkie innego rodzaju czynności, które uzna za konieczne dla zbadania celowości wydatków,

f) powoływać do pomocy w swych czynnościach rzeczoznawców, określając ich uprawnienia w granicach zakresu własnych atrybucyj oraz ustalając wysokość ich wynagrodzenia.

Czynności, wymienione w p. a), wykonywa delegat rządowy w porozumieniu z właściwą władzą nadzorczą. W razie różnic zdań pomiędzy delegatem rządowym a właściwą władzą nadzorczą związku, ostateczna decyzja należy do Ministra Skarbu, działającego w porozumieniu z właściwym ministrem.

Związek komunalny, względnie inny związek prawno-publiczny, przy którym ustanowiony został delegat rządowy, jest obowiązany udzielać delegatowi na żądanie tegoż wszelkich informacji, dotyczących działalności związku, oraz zezwolić delegatowi na przeprowadzenie wyżej określonych czynności.

§ 6. Przeciwko zarządzeniom delegata rządowego przysługuje związkowi, którego te zarządzenia dotyczą, prawo wniesienia przedstawienia do tej władzy, przez którą delegat został ustanowiony.

Przeciwko decyzji władz II instancji przysługuje prawo odwołania się do Ministra Skarbu, który rozstrzyga w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Decyzja Ministra Skarbu w przypadku powyższym, jak również w przypadku wniesienia doń w I instancji przedstawienia, jest ostateczna w toku postępowania administracyjnego.

Zarówno przedstawienie jak i odwołanie powinno być wniesione w ciągu dni 14 od dnia zawiadomienia o zarządzeniu delegata, względnie o decyzji władzy, wydanej na skutek wniesionego przedstawienia.

Wniesienie przedstawienia, wzlędnie odwołania nie ma mocy wstrzymującej zarządzenie delegata.

§ 7. Wydatki, związane z ustanowieniem delegata rządowego, pokrywa w całości ten związek, przy którym delegat został ustanowiony.

§ 8. Minister Skarbu, względnie władze skarbowe II instancji określą przy mianowaniu delegatów rządowych terminy i formę sprawozdań, które składać mają delegaci, jak również ustalą wysokość wynagrodzenia delegatów rządowych, oraz ewentualnych ich zastępców.

§ 9. Niniejsze rozporządzenie nie narusza innych uprawnień władz nadzorczych w stosunku do związków komunalnych i innych związków prawno-publicznych, przewidzianych w innych ustawach i rozporządzeniach.

§ 10. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *S. Wojciechowski.*

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Ratajski.*

(Dz. U. R. P. z d. 30.XII 1924 r. Nr. 113, poz. 1002).

27.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 20 grudnia 1924 r.

o języku państwowym i innych (macierzystych i obcych) w komunikacji pocztowej, telegraficznej i telefonicznej w obrocie wewnętrznym.

Na zasadzie art. 17 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584) i w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o języku państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 724) zarządza się co następuje:

§ 1. Adresy wszelkich przesyłek pocztowych i telegramów w obrocie wewnętrznym mają być prócz wyjątków, wymienionych w § 2, wypełnione w języku państwowym alfabetem łacińskim.

Nazwa miejscowości przeznaczenia (urzędu poczt.-tel.) ma być podana w komunikacji pocztowej, telegraficznej i telefonicznej w języku państwowym w ustalonem brzmieniu urzędowem, alfabetem łacińskim.

§ 2. W adresach przesyłek listowych zwykłych w obrocie wewnątrz obszarów, wymienionych w art. 2 ustawy o języku państwowym, dopuszcza się odnośny język macierzysty przy dowolnem użyciu w języku ruskim i białoruskim pisma cyrylicy, przyczem nazwa miejsca przeznaczenia (urzędu poczt.-tel.) powinna być podana w ustalonem brzmieniu urzędowem.

W adresach przesyłek listowych zwykłych z innych terenów Państwa do obszarów, wymienionych w art. 2 ustawy o języku państwowym, dopuszcza się odnośny język macierzysty używany w tych obszarach, oraz w języku ruskim i białoruskim pismo cyrylicy z zachowaniem postanowień § 1, ust. 2.

§ 3. W treści telegramów dopuszcza się używanie w charakterze języka otwartego wszystkich języków europejskich, oraz języków: łacińskiego, hebrajskiego i japońskiego przy zastosowaniu alfabetu łacińskiego.

§ 4. W rozmowach telefonicznych nie zastrzega się ograniczeń co do języka prowadzonych rozmów.

§ 5. W razie niezastosowania się do przepisów § 1 — 3 Zarząd pocztowy ma prawo:

a) odmówić przyjęcia przesyłki rejestrowanej lub telegramu,

b) uchylić się od odpowiedzialności: co do przesyłek listowych zwykłych — za nieprawidłowe doręczenie lub zwrot tychże do miejsca nadania,

co do rozmów telefonicznych — za należyte spełnienie żądania interesanta.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą przepisy sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem.

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) Józef Kiedroń.

(Dz. U. R. P. z dn. 30 grudnia 1924 r. Nr. 113, poz. 1010).

28.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 28 grudnia 1924 r.

o organizacji giełd.

Na podstawie punktu E 6, art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r., stanowię:

§ 1. Giełdy mogą pieniężne i towarowe.

Giełdy pieniężne podlegają nadzorowi Ministra Skarbu; pozwolenie na ich otwarcie wydaje według swego uznania Minster Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Giełdy towarowe podlegają nadzorowi Ministra Przemysłu i Handlu; pozwolenia na ich otwarcie wydaje według swego uznania Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 2. Nadzór nad giełdami sprawuje właściwy minister (§ 1) za pośrednictwem mianowanego przez siebie dla każdej giełdy komisarza giełdowego względnie jego zastępcy.

Do zakresu działania komisarza giełdowego należy w szczególności:

1) czuwanie nad przestrzeganiem obowiązujących na giełdzie przepisów i usuwaniem nadużyć, z prawem wniosku o wytaczanie spraw dyscyplinarnych;

2) uczęszczanie na zebrania giełdowe i ogólne zgromadzenia członków giełdy w charakterze organu kontrolującego;

3) składanie wniosków do rozpatrzenia przez radę giełdową;

4) udział w obradach rady giełdowej z głosem doradczym oraz w komisji dyscyplinarnej (§ 22);

5) zawieszanie na przeciąg 8 dni uchwał rady giełdowej, naruszających przepisy prawne lub statut giełdy; zawieszenie winno nastąpić w ciągu 48 godzin po powzięciu uchwały.

Właściwy minister może zawieszoną uchwałę uchylić w ciągu 8 dni od dnia zawieszenia, względnie może w ciągu tego czasu uchylić zawieszenie.

Koszty nadzoru państwowego będą pokrywane z funduszów danej giełdy w wysokości oznaczonej przez właściwego ministra.

§ 3. Przedmiotem obrotów na giełdzie pieniężnej mogą być papiery wartościowe ,weksle, czeki, przekazy, waluty, monety i szlachetne kruszce (złoto i srebro).

Przedmiotem obrotów na giełdzie towarowej mogą być wartości niezastrzeżone giełdom pieniężnym.

§ 4. Minister Skarbu po wysłuchaniu rad giełdowych wyda w drodze rozporządzenia przepisy o dopuszczaniu poszczególnych wartości do obrotów i notowań oraz o wykluczaniu ich z obrotów na giełdach pieniężnych.

§ 5. Członkami giełd pieniężnych mogą być wpisani do rejestru handlowego kupcy i spółki handlowe. O przyjęciu członków giełdy decyduje rada giełdowa w granicach określonych w statucie.

W razie odmowy przyjęcia w poczet członków giełdy pieniężnej osoby prowadzącej przedsiębiorstwo bankierskie na podstawie koncesji rządowej lub spółdzielni kredytowej, posiadającej zezwolenie Ministra Skarbu na wykonywanie czynności giełdowych, przysługuje tej osobie, względnie spółdzielni prawo wniesienia odwołania do izby handlowej właściwej dla miejscowości, w której znajduje się dana giełda. O ile giełda jest położona na obszarze, na którym dotychczas nie jest wprowadzona działalność izb handlowych, odwołanie w tych wypadkach od decyzji rady giełdowej winno być skierowane do Ministra Skarbu.

W wypadkach wymienionych w poprzednim ustępie, o przyjęciu w poczet członków giełdy decyduje ostatecznie izba handlowa, względnie Minister Skarbu.

§ 6. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu ustala w drodze rozporządzenia warunki należenia do giełd towarowych.

§ 7. Pozbycie własności przedsiębiorstwa należącego do członka giełdy osoby fizycznej lub spółki nieposiadającej osobowości prawnej oraz zmiana prawnej organizacji przedsiębiorstwa powoduje ustratę członkostwa giełdy.

W razie zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa rada giełdowa decyduje czy następuje utrata członkostwa giełdy.

§ 8. Członkowie giełdy mogą być zastępowani na giełdzie przez wpisanych do rejestru handlowego i dopuszczonych przez radę giełdową;

1) zarządców spółek handlowych o osobowości prawnej;

2) prokurentów posiadających prawo samoistnego zastępstwa na giełdzie.

Pozatem członkowie giełdy, którzy prowadzą przedsiębiorstwo bankierskie na podstawie koncesji rządowej, a na giełdzie towarowej członkowie, którzy nie są kupcami, mogą być zastępowani na giełdzie przez prawnie należycie umocowanych pełnomocników. nieodpowiadających warunkom wymienionym w poprzednim ustępie,- jednak po siadających pełnomocnictwa do zawierania tranzakcyj giełdowych bez ograniczeń ze strony mocodawców. Za działalność tych pełnomocników na giełdzie mocodawcy ponoszą całkowitą odpowiedzialność.

Spółki handlowe nieposiadające osobowości prawnej mogą być zastępowane na giełdzie tylko przez jedną osobę, o ile rada giełdowa nie postanowi inaczej w poszczególnych wypadkach.

§ 9. Rada giełdowa na początku każdego roku kalendarzowego decyduje na pierwszem posiedzeniu o dopuszczeniu na giełdę w roku bieżącym wszystkich dotychczasowych pełnomocników.

Pełnomocnicy będący członkami rady giełdowej nie podlegają corocznej decyzji rady o dalszem dopuszczeniu na giełdę.

Rada giełdowa przy dopuszczeniu na giełdę nowych pełnomocników i przy corocznem dopuszczeniu dotychczasowych pełnomocników winna stwierdzić ich stosunek służbowy do członków giełdy dających pełnomocnictwa.

§ 10. Nie mobą być członkami giełdy względnie mogą zastępować członka na giełdzie:

1) osoby skazane prawomocnie:

a) na obszarze mocy obowiązującej ros. kodeksu karnego z r. 1903 na karę, z którą łączy się pozbawienie lub ograniczenie praw — na czas trwania tego pozbawienia lub ograniczenia;

b) na obszarze mocy obowiązującej austr kodeksu karnego z r. 1852, za zbrodnie, przekroczenia kradzieży, sprzeniewierzenia i uczestnictwa w tychże, przekroczenia oszustwa, występki przewidziane w cesarskiem rozporządzeniu z dnia 12 października 1914 r. o lichwie (Dz. U. P. Nr. 275), przestępstwa przewidziane w § 1 ustawy z dnia 25 maja 1883 r. o przepisach karnych przeciwko udaremnieniu egzekucji (Dz. U. P. Nr. 78), przestępstwa przewidziane w ustawie z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449) — przez okres czasu przewidziany w ustawie z dnia 15 listopada 1867 r. (Dz. U. P. Nr. 131);

c) na obszarze mocy obowiązującej niemieckeigo kodeksu karnego z r. 1871, na pozbawienie obywatelskich praw honorowych na czas trwania tego pozbawienia;

2) niewypłacalni, na czas trwania postępowania upadłościowego, a po jego ukończeniu uznani za winnych bankructwa — przez okres 3 lat po odbyciu kary;

3) wykluczeni z którejkolwiek giełdy przez radę giełdową za niewykonanie wyroku sądu rozjemczego i wykluczeni w drodze orzeczenia komisji dyscyplinarnej — przez okres 3 lat od dnia wykluczenia.

§ 11. Nie mogą wykonywać swych praw członka giełdy osobiście oraz nie mogą zastępować członka na giełdzie:

1) duchowni;

2) niewłasnowolni;

3) czynni wojskowi, sędziowie zawodowi, urzędnicy państwowi i samorządowi oraz funkcjonarjusze zakładów i przedsiębiorstw państwowych i samorządowych z wyjątkiem wypadków, gdy zastępują na giełdzie tego rodzaju zakłady i przedsiębiorstwa, władze lub urzędy państwowe.

§ 12. Giełda jest osobą prawną.

Giełda rządzi się statutem zatwierdzonym przez właściwą władzę (§ 1), który winien zawierać w szczególności:

1) oznaczenie rodzaju giełdy i wyszczególnienie przedmiotów obrotu na danej giełdzie;

2) określenie warunków członkostwa, praw i obowiązków członków giełdy i ich zastępców;

3) ustanowienie opłaty członkowskiej oraz określenie sposób jej uiszczania;

4) przepisy o zebraniach giełdowych i ogólnych zgromadzeniach członków giełdy;

5) przepisy dotyczące ustanawiania władz giełdowych, ich składu i sprawowania przez nich czynności;

6) określenie składu komisji rozjemczej, sądów rozjemczych i ewentualnie innych komisyj oraz przepisy o postępowaniu przed komisją dyscyplinarną i sądem rozjemczym, a nadto określenie ewentualnych opłat za czynności sądu rozjemczego;

7) określenie warunków ważności uchwał rady giełdowej i formy ich ogłaszania;

8) postanowienia o przeznaczeniu majątku giełdy na wypadek jej rozwiązania.

§ 13. Władzami giełdy są:

1) ogólne zgromadzenie członków giełdy;

2) rada giełdowa;

3) sądy rozjemcze;

4) komisja dyscyplinarna oraz komisje przewidziane przez statut.

§ 14. Wszyscy członkowie giełdy są uprawnieni do udziału w ogólnych zgromadzeniach członków giełdy, przyczem uczestnikom poszczególnych spółek handlowych nieposiadających osobowości prawnej przysługuje prawo jednego głosu.

Do zakresu działania ogólnego zgromadzenia członków giełdy należy wybór członków rady giełdowej oraz, o ile to statut przewiduje, ich zastępców, wybór członków komisji rozjemczej, zatwierdzanie zamknięć rachunkowych giełdy i decydowanie o rozwiązaniu giełdy.

§ 15. Sprawami giełdy zarządza rada giełdowa, która składa się z 9 do 36 członków.

Liczbę członków rady giełdowej określa statut giełdy, który ewentualnie również określa liczbę ich zastępców, w stosunku nie przekraczającym połowy liczby członków rady.

Członkami rady giełdowej i ich zastępcami mogą być tylko obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, którzy mają co najmniej 30 lat wieku i są członkami giełdy względnie osobami uprawnionemi do zastępstwa na giełdzie członków giełdy.

Wybór członków rady giełdowej i ich zastępców następuje prostą większością głosów obecnych.

Statut giełdy może przewidzieć sposób wyborów przez reprezentantów.

§ 16. Wybranych członków rady giełdowej i ich zastępców zatwierdza minister, którego nadzorowi dana giełda podlega.

Jeżeli wybrani nie uzyskają zatwierdzenia, należy najpóźniej w terminie 6-tygodniowym od dnia odmowy zatwierdzenia przeprowadzić ponownie wybory członków rady giełdowej lub ich zastępców na miejsce niezatwierdzonych. Niezatwierdzeni członkowie rady giełdowej lub ich zastępcy tracą bierne prawo wyboru w danym okresie wyborczym.

Na wypadek dwukrotnego niezatwierdzenia, właściwy minister mianuje z pośród członków giełdy, względnie z pośród osób zastępujących członków na giełdzie, członków rady giełdowej lub ich zastępców na miejsce nie zatwierdzonych.

§ 17. Rada giełdowa wybiera ze swego grona prezesa i jednego lub więcej wiceprezesów oraz członków rady, pełniących specjalne obowiązki.

Prezes rady giełdowej, względnie w jego zastępstwie wiceprezes, jest przedstawicielem giełdy nazewnątrz.

§ 18. Do zakresu działania rady giełdowej należy w szczególności:

1) zarządzanie funduszami oraz sprawami administracyjnemi giełdy.

2) ustalanie terminów posiedzeń rady giełdowej, wyznaczanie lokalu, dni i czasu trwania zebrań giełdowych oraz zwoływanie ogólnych zgromadzeń członków giełdy;

3) normowanie spraw związanych z ustalaniem i ogłaszaniem kursów i cen, z zachowaniem przepisów wydanych na podstawie § 30;

4) dopuszczanie do obrotów i notowań na giełdzie wartości przewidzianych w ust. 1—§ 3 i § 4, zawieszanie obrotów i notowań wartościami dawniej dopuszczonemi i wykluczanie ich z obrotów na giełdzie, z zachowaniem przepisów wydanych na podstawie § 4; uchwały rady giełdowej; dopuszczające poszczególne wartości do obrotów i notowań na giełdzie, mogą być zawieszane przez komisarza giełdowego bez względu na wymogi ustępu 2 punktu 5 § 2 co do zawieszania uchwał rady giełdowej:

5) przyjmowanie członków giełdy i dopuszczanie na giełdę ich pełnomocników;

6) egzaminowanie osób ubiegających się o stanowiska maklerów przysięgłych;

7) ustalanie zwyczajów giełdowych i podawanie ich do wiadomości ministra, którego nadzorowi dana giełda podlega;

8) uchwalanie zmian statutu giełdy i przedstawianie ich właściwemu ministrowi do zatwierdzenia;

9) wyznaczanie członków komisji dyscyplinarnej i delegowanie swych przedstawicieli do komisji odwoławczej;

10) czuwanie nad prawidłowym przebiegiem tranzakcyj giełdowych, nad przestrzeganiem obowiązujących na giełdzie przepisów prawnych, statutowych i regulaminowych oraz zwyczajów;

11) wymierzanie kar porządkowych;

12) wykluczanie z giełdy za niewykonanie wyroku sądu rozjemczego;

13) przedstawienie ogólnemu zgromadzeniu najpóźniej w kwietniu sprawozdania rachunkowego za ubiegły rok kalendarzowy;

14) udzielanie opinji w sprawach skierowanych do rady giełdowej przez władzę rządowe;

15) udzielanie na żądanie władz rządowych sprawozdań z obrotów giełdowych oraz przesyłanie po odbytem ogólnem zgromadzeniu rocznych sprawozdań o działalności giełdy do wiadomości ministra, którego nadzorowi dana giełda podlega;

16) składanie władzom rządowym wszelkich wniosków i memorjałów, a wszczególności odnoszących się do rozwoju życia gospodarczego.

§ 19. Za naruszenie porządku i niestosowanie się do obowiązujących w tej mierze zarządzeń, rada giełdowa ma prawo wymierzania następujących kar porządkowych:

1) Napomnienia;

2) kary pieniężnej do 2.000 zł.;

3) zawieszenia w prawach członkowskich lub w czynnościach zastępowania członka na giełdzie na czas do 6 miesięcy.

§ 20. W razie stwierdzenia okoliczności przewidzianych w §§ 10 i 11 niniejszego rozporządzenia, skreślenie z listy członkowskiej, względnie z listy osób zastępujących członków na giełdzie, zarządza prezes rady giełdowej.

§ 21. Zarzuty natury etycznej, a w szczególności zarzuty czynów naruszających zaufanie kupieckie stawiane członkom giełdy lub ich pełnomocnikom przez osoby należące do giełdy oraz postronne, rozstrzyga komisja dyscyplinarna.

Kwalifikowanie spraw do rozpatrzenia przez komisję dyscyplinarną należy do rady giełdowej.

Rada giełdowa nie może odmówić skierowania do komisji dyscyplinarnej sprawy wytoczo-

nej przez komisarza giełdowego (ustęp 2 punkt 1 § 2).

§ 22. Komisja dyscyplinarna składa się z 5 członków i 3 zastępców, wyznaczonych przez radę giełdową w sposób określony w statucie.

Komplety do rozpatrywania poszczególnych spraw będą wyznaczone przez radę giełdową w liczbie co najmniej 3 osób z pośród składu komisji dyscypllinarnej.

Komisarz giełdowy może uczestniczyć przy rozpatrywaniu spraw przez komisję dyscyplinarną i stawiać wnioski w kierunku przeprowadzenia dowodów. Wnioski dotyczące dowodów są dla komisji orzekającej wiążące.

§ 23. Komisja dyscyplinarna ma prawo wymierzania następujących kar:

1) nagany lub kary pieniężnej do wysokości 5.000 zł.;

2) zawieszenia w prawach członkowskich lub czynnościach zastępowania członka na giełdzie na czas do 1 roku;

3) wykluczenie z giełdy.

Rada giełdowa podaje orzeczenia komisji dyscyplinarnej do wiadomości członków giełdy w sposób określony w statucie.

Kary pieniężne (dyscyplinarne i porządkowe) wpływają do funduszu ubogich tej gminy, w której dana giełda znajduje się i są ściągane, na żądanie rady giełdowej, trybem przewidzianym dla należności skarbowych.

§ 24. Wykluczenie z giełdy, względnie zawieszenie w czynnościach osoby zastępującej członka na giełdzie, może pociągnąć za sobą wykluczenie lub zawieszenie w prawach zastępowanego członka, o czem rozstrzyga komisja dyscyplinarna.

§ 25. W razie wymierzenia kary przewidzianej w ust. 1 p. 3 § 23 skazanemu przysługuje prawo odwołania się od wymiaru kary do komisji odwoławczej w terminie 8-dniowym od dnia wydania orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

Do czasu rozstzygnięcia sprawy przez komisję odwoławczą, skazany będzie zawieszony w prawach członka giłdy, względnie w czynnościach zastępowania członka na giełdzie.

Komisja odwoławcza dla każdego rodzaju giełd składa się z delegatów poszczególnych giełd po 2 od każdej, wybranych przez rady giełdowe.

Komplety do rozstrzygania poszczególnych spraw w liczbie 3 osób łącznie z przewodniczącym wyznacza właściwy minister.

Komisarz giełdowy ma wobec komisji odwoławczej prawa zastrzeżone mu § 22 wobec komisji dyscyplinarnej.

Właściwy minister wyda w drodze rozporządzenia przepisy o postępowaniu przed komisją odwoławczą i określi sposoby pokrywania kosztów działalności tej komisji z funduszów giełd.

§ 26. Za tranzakcje giełdowe uważa się umowy, które zostały zawarte w oznaczonym przez radę giełdową lokalu i czasie giełdowym (na zebraniu giełdowem) co do wartości, które są dopuszczone na danej giełdzie do obrotów i notowań i stwierdzone zostały kartą umowy.

§ 27. Dla rozstrzygania sporów, wynikających z tranzakcyj giełdowych, powołany jest, o ile strony nie umówiły się inaczej na piśmie, wyłącznie sąd rozjemczy, którego członków ustanawiają strony z pośród członków komisji rozjemczej.

Układ pisemny na sąd rozjemczy nie jest wymagany. Odwołanie od orzeczeń sądów rozjemczych są niedopuszczalne.

Komisję rozjemczą wybiera ogólne zgromadzenie członków giełdy w ten sam sposób co członków rady giełdowej. Liczbę członków komisji rozjemczej określi statut giełdy.

§ 28. Postępowanie przed sądem rozjemczym jest jawne w stosunku do członków giełdy i osób, które ich zastępują na giełdzie. Jawność może być wykluczona, gdyby zagrażała publicznemu porządkowi lub też zachodziła uzasadniona obawa, że mogłaby być nadużyta w celu zaburzenia rozpawy albo w celu stawienia trudności przy ustalaniu stanu sprawy.

Co do prawomocności i wykonalności wyroków sądów rozjemczych będą obowiązywały, do czasu ujednostajnienia postępowania sądowego, przepisy ustawodawstw dzielnicowych o sądach polubownych.

§ 29. Pośrednictwem przy tranzakcjach giełdowych i stwierdzaniem zawarcia tych tranzakcyj mogą zajmować się tylko maklerzy przysięgli zatwierdzeni przez ministra, którego nadzorowi dana giełda podlega.

Rada giełdowa określa przy otwarciu giełdy liczbę maklerów przysięgłych i, w miarę potrzeby, decybuje o dalszem jej powiększeniu.

Kwalifikacje, sposób powoływania i zwalniania maklerów przysięgłych oraz ich prawa i obowiązki określają dla każdego rodzaju giełdy (§ 1) przepisy, wydane w drodze rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, o ile chodzi o giełdy pieniężne, względnie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, o ile chodzi o giełdy towarowe.

§ 30. Właściwy minister po wysłuchaniu rad giełdowych może w drodze rozporządzenia ustalić sposoby kształtowania i notowania kursów wartości, dopuszczonych do obrotów i notowań na giełdach.

§ 31. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, względnie Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, może po wysłuchaniu rad giełdowych uregulować w drodze rozporządzenia zawierania na giełdach tranzakcyj terminowych, w szczególności może całkowicie lub częściowo zakazać zawierania takich tranzakcyj, względnie całkowicie lub częściowo zezwolić na zawieranie ich tam, gdzie dotychczas istniały do tego przeszkody prawne.

W rozstrzyganiu sporów prawnych, wynikłych na tle tranzakcyj dozwolonych w trybie określonym w poprzednim ustępie, będzie niedopuszczalny zarzut, że rozszerzenie opiera się na umowie o różnicę kursu, która ma być oceniona jako zakład lub gra.

§ 32. Właściwemu ministrowi przysługuje prawo rozwiązania rady giełdowej w wypadku niestosowania się do obowiązków określonych przepisami prawnemi lub statutem giełdy.

W razie rozwiązania rady giełdowej właściwy minister mianuje komisarza rządowego, który będzie sprawował wszystkie czynności rady giełdowej i jej prezesa do chwili objęcia urzędowania przez nową obraną radę.

Wybory do rady giełdowej przeprowadzi komisarz rządowy w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące.

§ 33. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, względnie Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, może:

1) zawiesić notowania giełdowe wogóle lub poszczególnych wartości;

2) zawiesić działalność zebrań giełdowych lub tylko obroty poszczególnemi wartościami i ich notowania;

3) giełdę rozwiązać po wysłuchaniu rady giełdowej.

§ 34. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkim województwa śląskiego, w miesiąc po ogłoszeniu.

Na obszarze województwa śląskiego rozporządzenie niniejsze wejdzie w życie z chwilą ogłoszenia zgody na nie Sejmu Śląskiego w Dzienniku Ustaw Śląskich, nie wcześniej jednak, niż w terminie określonym w poprzednim ustępie.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązującą ustawa z dnia 20 stycznia 1921 r. o organizacji giełd w Polsce (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 71) oraz wszystkie dawniejsze przepisy prawne, odnoszące się do giełd.

Rozporządzenie wydane na mocy ustawy z dnia 20 stycznia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 71) pozostają w mocy o ile nie są z niniejszym rozporządzeniem sprzeczne, aż do czasu zmiany lub uchylenia ich w drodze rozporządzeń.

Do dnia 1 lipca 1925 r. giełdy istniejące w chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia winny dostosować swe statuty do jego przepisów i przedłożyć je do zatwierdzenia właściwym ministrom. Od chwili zatwierdzenia statutu, nie później jednak jak od dnia 1 stycznia 1926 r. działalność tych giełd podlega wyłącznie przepisom niniejszego rozporządzenia i z tą chwilą dotychczasowe statuty tracą moc prawną.

§ 35. Do czasu ujednostajnienia prawa handlowego utrzymuje się w mocy na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, tarnopolskiego, stanisławowskiego oraz powiatów bielskiego i cieszyńskiego województwa śląskiego postanowienia §§ 13 — 16 austrjackiej ustawy z dnia 1 kwietnia 1875 r. o organizacji giełd (Dz. U. P. Nr. 67 z zastrzeżeniem, że postanowienia § 13 mogą być ograniczone lub czasowo uchylone w drodze rozporządzeń, przewidzianych w § 31 niniejszego rozporządzenia.

§ 36. Wykonania niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrom: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Sprawiedliwości.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *S. Wojciechowski.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *Józef Kiedroń.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Zychliński.*

(Dz. Urz. R. P. z dnia 31 grudnia 1924 r. Nr. 114. poz. 1019).

29.

ROZPORZADZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 27 grudnia 1924 r.

w przedmiocie rewizji uprawnień (koncesyj) na sprzedaż przedmiotów, objętych monopolem skarbowym.

Na podstawie art. 1 lit. A. p. 9 ustawy z d. 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 1924 r. stanowię co następuje:

§ 1. Niezależnie od wypadków, przewidzianych w obowiązujących ustawach i rozporządzeniach cofną upoważnione do tego przez Ministra Skarbu władze skarbowe stopniowo począwszy od 1 stycznia 1925 r. w ciągu najdalej dwóch lat od tego terminu dotychczasowe koncesje na przedsiębiorstwa sprzedaży wyrobów monopolowych bez odszkodowania i bez podania powodów najmniej z trzymiesięcznym terminem wypowiedzenia, za zwrotem niewykorzystanej części patentu.

Wyjątek stanowić będą koncesje udzielone na rzecz:

a) inwalidów wojennych oraz wdów i sierot po inwalidach wojennych, tudzież po osobach wojskowych zaginionych w toku i skutkiem działań wojennych, lub osób wojskowych poległych lub zmarłych wskutek służby wojskowej, o ile te osoby byłyby zostały jedynymi żywicielami swych rodziców;

b) emerytów państwowych i wojskowych, weteranów z powstania r. 1863 oraz zasłużonych żołnierzy zdemobilizowanych Wojska Polskiego i innych uczestników walk o niepodległość w latach 1914 — 1921;

c) wdów i sierot po funkcjonarjuszach państwowych i samorządowych oraz osób, które utraciły możność samodzielnego bytu skutkiem swej ofiarnej działalności dla sprawy polskiej na polu społecznem, politycznem i kulturalno-oświatowem;

d) stowarzyszeń spożywczych, kooperatyw, kółek rolniczych i t. p. instytucyj społecznych oraz instytucyj humanitarnych.

Również nie ulegają cofnięciu koncesje udzielone na rzecz związków osób w punktach a — c wymienionych, a posiadających osobowość prawną.

Wymienione w punktach a — c koncesje nie będą cofnięte tylko w razie ich wykonywania przez uprawnionych osobiście lub też przez osoby należące do najbliższej rodziny, albo przez zatwierdzonych przez kompetentne władze zastępców.

§ 2. Pozwolenie na nabywanie wyrobów tytoniowych celem rozdziału między swych członków, wydane po myśli § 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 285) na rzecz spółdzielczych związków spożywczych oraz stowarzyszeń o charakterze społecznym, zrzeszeń i instytucyj, nie podpadają pod pojęcie koncesyj ulegających cofnięciu od dnia 1 stycznia 1925 r.

Postanowienie § 1 o cofnięciu koncesyj nie odnoszą się również do przewidzianych w § 6 wspomnianego rozporządzenia Ministra Skarbu t. zw. domowych sprzedaży wyrobów tytoniowych, czasowych sklepów tytoniowych i koszarowej sprzedaży wyrobów tytoniowych.

§ 3. Koncesje wygasłe w myśl § 1 niniejszego rozporządzenia oraz koncesje opróżnione z innych powodów winny być najdalej do trzech miesięcy ponownie nadane z uwzględnieniem obowiązujących ustaw. Pierwszeństwo przy ich rozdzielaniu będą miały instytucje i osoby fizyczne i prawne, wymienione w § 1 p. a — d, z uwzględnieniem przytem osobistych kwalifikacyj.

Przewidziane w niniejszym artykule pierwszeństwo polega na obowiązku właściwych władz koncesyjnych uwzględnienia w pierwszym rzędzie osób uprzywilejowanych, posiadających wszelkie wymagane przez dotyczące przepisy warunki dla nadania koncesji.

W obrębie osób i instytucyj uprzywilejowanych, ubiegających się o koncesje, a mających równe kwalifikacje udziela władza koncesyjna uprawnienia osobie lub instytucji według swego uznania.

§ 4. Ze względu na gospodarcze interesy Państwa może Minister Skarbu koncesje ulegające cofnięciu w myśl § 1, utrzymać w indywidualnych wypadkach, zasługujących na uwzględnienie nadal w mocy.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na obszarze całego Państwa, a w górnośląskiej części województwa śląskiego przy zachowaniu wymogów art. 4 konwencji niemiecko-polskiej w sprawie Górnego Śląska, ratyfikowanej w dn. 1 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 371).

§ 6. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *S. Wojciechowski.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

(Dz. U. R. P. z d. 31.12 1924 r. Nr. 114, poz. 1022)

30.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 grudnia 1924 r.

o przerachowaniu zobowiązań związków samorządowych oraz obligacyj opartych na takich zobowiązaniach.

Na zasadzie art. 1 lit. F. punkt 1 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r., stanowię co następuje:

Postanowienia wstępne.

§ 1. Zobowiązania terytorjalnych związków samorządowych oraz obligacje oparte na takich zobowiązaniach, określone w §§ 1 i 42 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych, ulegają przerachowaniu w sposób podany w niniejszem rozporządzeniu.

Obligacje emitowane przez terytorjalne związki samorządowe.

§ 2. 1) Emitowane przez terytorjalne związki samorządowe obligacje (częściowe zapisy długu) zarówno zabezpieczone jak niezabezpieczone hipotecznie, będą przerachowane według miary, przewidzianej w § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych, przyczem będzie stosowana miara przerachowania obowiązująca w miejscu, gdzie ma siedzibę zarząd związku, który emitował obligacje.

2) Należność przypadająca za kupony zarówno zaległe, jak i te, których płatność nastąpi przed terminem, od którego biec będzie oprocentowanie przerachowanego długu, nie będzie oprocentowanie przerachowanego długu, nie będzie dochodzona, jako uwzględniona w mierze przerachowania długu głównego (kapitalnego).

3) Obligacje wylosowane do r. 1913 włącznie wraz z kuponami, będą przerachowane według realizacji wskazanej w § 41 powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r. Obligacje wylosowane po roku 1913, lecz nie przedstawione do zapłaty, będą traktowane narówni z niewylosowanemi.

§ 3. 1) Do wysokości przerachowanej sumy, obliczonej dla każdej emisji obligacyj oddzielnie — terytorjalny związek samorządowy wypuści na podstawie nowego planu umorzenia obligacje z kuponami, biegnącemi od daty oznaczonej w planie konwersji, nie późniejszej jednak niż dzień 1 lipca 1925 r. Dawne obligacje będą wymieniane na nowe o tem samem oprocentowaniu z okresem umorzenia nie dłuższym niż lat 50.

2) Przy konwersji, o jakiej mowa w poprzednim ustępie, stosowany będzie odpowiednio § 12 ust. 2 powołanego wyżej rozporządzenia.

3) Podstawą przerachowania poszczególnych emisyj będzie ich wartość w urzędowo podanej dacie zamknięcia subskrypcji, a w przypadkach, gdy publiczna subskrypcja nie była ogłoszoną, w dacie ogłoszenia o emisji obligacji.

§ 4. Plan konwersji winien być przedstawiony do zatwierdzenia Ministrowi Skarbu lub wyznaczonemu przez niego komisarzowi. Minister Skarbu mocen jest wydać szczegółowe postanowienia co do wykonania konwersji i nadzoru nad nią.

Obligacje emitowane na podstawie zobowiązań związków samorządowych.

§ 5. 1) Pożyczki zaciągnięte przez związki samorządowe w instytucjach kredytowych i będące podkładem emitowanych przez te instytucje obligacyj, będą przerachowane — bez względu na to, czy są zabezpieczone hipotecznie, czy też nie — według miary przewidzianej w § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych, przyczem będzie stosowana miara przerachowania obowiązująca w miejscu, gdzie ma siedzibę zarząd związku, który zaciągnął pożyczkę.

2) Odsetki zaległe, a nie przedawnione za czas aż do terminu, od którego biec będzie oprocentowanie przerachowanego długu, dolicza się do kapitału i przerachowuje się z nim razem.

§ 6. Przepisy § 7 ust. 1, 3 i 4 oraz § 8 powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r. stosuje się odpowiednio do pożyczek, o których mowa w § 5.

§ 7. Przerachowanie obligacyj, ciążących na powyższych pożyczkach, względnie zabezpieczających je hipotekach, nastąpi odpowiednio do postanowień §§ 12—15 powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r. — bez względu na to, czy są, czy nie są gwarantowane przez Skarb Państwa.

Wzajemność i odwet.

§ 8. Obligacje, o których mowa w niniejszem rozporządzeniu, ostemplowane stemplem zagranicznym, stwierdzającym ich należność do obywateli państw obcych, których dotyczą postanowienia § 43 rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r., będą przerachowane w takim stosunku, jaki wynika z zastosowania tych postanowień.

Inne zobowiązania terytorjalnych związków samorządowych.

§ 9. Inne zobowiązania terytorjalnych związków samorządowych, nie wyłączając zobowiązań, wynikających z operacyj kredytowych, będą przerachowane według ogólnych zasad rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. z szczególnem uwzględnieniem przepisu § 36.

Postanowienia końcowe.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 11. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu, Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) S. Wojciechowski.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

Minister Sprawiedliwości:
(—) A. Żychliński.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) Ratajski.

(Dz. U. R. P. z dn. 31 grudnia 1924 r. Nr. 115, poz. 1026).

31.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 27 grudnia 1924 r.

o przerachowaniu zobowiązań Skarbu Państwa Austrjackiego i Węgierskiego, tudzież zobowiązań funduszu krajowego galicyjskiego, które ciążą na Skarbie Państwa Polskiego.

Na zasadzie art. 1 lit. F. punkt 1 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P Nr. 71, poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r., stanowię co następuje:

§ 1. Obligacje długu przedwojennego austrjackiego i węgierskiego, zarejestrowane i ostemplowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 maja 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 269) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 469), które zostaną przejęte na ciężar Skarbu Państwa, ulegają przerachowaniu według poniżej podanych przepisów.

§ 2. Obligacje wyrażone w złocie (guldeny złote lub korony złote) będą wymienione na obligacje pożyczki konwersyjnej, emitowanej według przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 274) po kursie 30 złotych za 100 koron nominalnych.

§ 3. Austrjackie bony skarbowe 4½% (rozporządzenie z dnia 20 lipca 1921 r. § 1 lit. A. poz. 11), należące do seryj, które miały być wykupione po dniu 16 lipca 1920 r., oraz obligacje 4½% węgierskiej renty amortyzacyjnej z roku 1914 (rozporządzenie z dnia 20 lipca 1921 r. § 1

lit. B, poz. 6), należące do seryj, które miały być wykupione po dniu 21 lipca 1921 r., będą wymienione na obligacje pożyczki konwersyjnej (§ 2) po kursie 25 złotych za 100 koron nominalnych.

§ 4. Obligacje wyrażone w koronach lub walucie srebrnej oraz obligacje 4½% amortyzowanej pożyczki kolejowej (rozporządzenie z dn. 20 lipca 1921 r. § 1 lit. A, p. 1 — 6, 8, 9, 10 i 21) będą wymienione na obligacje pożyczki konwersyjnej po kursie 2 zł. za 100 koron nominalnych, z wyjątkiem wymienionych w § 5.

W drodze wyjątku Minister Skarbu może zezwolić fundacjom, funduszom dobroczynnym, instytucjom dobroczynnym wyznaniowym i oświatowo-kulturalnym na wymianę tych tytułów po kursie 15 zł. za 100 koron nominalnych.

§ 5. Obligacje kolejowe, zobezpieczone na kolejach państwowych b. dzielnicy austrjackiej, lub powstałe z wykupna tych kolei, będą wymienione na emitować się mającą specjalną konwersyjną pożyczkę kolejową po kursie 15 złotych za 100 koron nominalnych. Pożyczka ta zostanie zabezpieczona na kolejach państwowych Dyrekcji Krakowskiej, Lwowskiej i Stanisławowskiej, przyczem zabezpieczenie jej będzie wpisane w gruntowych księgach kolejowych w miejsce zabezpieczenia wpisanego dla skonwertowanych obligacyj. Obligacje konwersyjnej pożyczki kolejowej będą oprocentowane w stosunku 5% rocznie i amortyzowane drogą losowania w ciągu lat 40 od daty emisji. Szczegółowe warunki emisji tej pożyczki określi Minister Skarbu.

§ 6. Obligacje kolei Albrechta 5% z r. 1877 (rozporządzenie z dnia 20 lipca 1921 r. § 1 lit. C, p. 1), będą wymienione na obligacje kolejowej pożyczki konwersyjnej (§ 5) w stosunku 30 zł. za 100 koron nominalnych.

§ 7. Także niezarejestrowane i nieostemplowane (§ 1) obligacje kolejowe, zabezpieczone na tych linjach państwowych, które w całości znajdują się na terytorjum Polski, będą wymienione na obligacje kolejowej pożyczki konwersyjnej po kursie 15 złotych, względnie 30 złotych (§ 6) za 100 koron, jednakowoż obligacje ostemplowane stemplem zagranicznym, stwierdzającym należność do obywateli państw obcych, których dotyczą postanowienia § 43 rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych, będą wymienione w takim stosunku, jaki wynika z zastosowania tych postanowień.

§ 8. Przerachowanie należności, przypadających na Polskę na mocy traktatu w St.-Germain z niezarejestrowanych i nieostemplowanych (§ 1) obligacyj kolei węgiersko-galicyjskiej, jak niemniej należności z zarówno ostemplowanych, jak nieostemplowanych obligacyj b. kolei północnej im. ces. Ferdynanda oraz przypadającej na Państwo Polskie renty wykupna tej kolei, o ile te należności obciążają Polskę na mocy traktatu w St.-Germain, nastąpi na mocy układów z Rzeczypospolitą Czechosłowacką i Państwem Węgierskiem, względnie z Rzeczypospolitą Czechosłowacką i Rzeczypospolitą Austrjacką, przyczem miara przerachowania tych należności nie może przewyższać 15 zł. za 100 koron nominalnych.

§ 9. Obligacje, które Polska obowiązana będzie wydać na mocy aneksu do art. 203 traktatu w St.-Germain i art. 186 traktatu w Trianon wzamian za przypadające na nią do spłaty obligacje długu przedwojennego austrjackiego i węgierskiego, wyrażone w walucie koronowej lub srebrnej, będą emitowane w stosunku: 1 zł. 1.800.000 mk. = 2.571.425 koron nominalnych, o ile w drodze umów międzynarodowych miara przerachowania zobowiązań Polski z tego tytułu nie zostanie podwyższona, przyczem nie może ona być wyższą od określonej w § 4 dla należności z odpowiednich obligacyj zarejestrowanych i ostemplowanych.

§ 10. Obligacje pożyczek, zaciągniętych przez b. kraj Galicję, będą wymienione na obligację pożyczki konwersyjnej (§ 2) po kursie 20 złotych za 100 koron, jednakowoż obligacje ostemplowane stemplem zagranicznym, stwierdzającym należność do obywateli państw obcych, których dotyczą postanowienia § 43 wyżej powołanego rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r., będą wymienione w takim stosunku, jaki wynika z zastosowania tych postanowień.

Obligacje 4½% pożyczki krajowej na cele gospodarcze z r. 1914 będą wymieniane (konwertowane) na żądanie posiadaczy na nowe obligacje po kursie 25 złotych za 100 koron. Warunki emisyj tych nowych obligacyj określi Minister Skarbu.

§ 11. Należność za kupony zaległe do dnia 30 czerwca 1925 roku nie będzie osobno dochodzona jako uwzględniona w mierze przerachowania długu głównego. Wyjątek stanowią kupony od walorów wymienionych w §§ 2 i 3.

§ 12. Niespłacone wierzytelności, zabezpieczone hipotecznie na nieruchomościach państwowych, a wynikłe bądź z pożyczek, bądź z zobowiązań do spłaty ceny kupna, lub kosztów budowy, zaciągniętych przez rząd austrjacki lub węgierski, przerachowuje się według postanowień §§ 5 i 6 rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r.

Wierzytelności niezabezpieczone hipotecznie, wynikłe z zobowiązań do spłaty ceny kupna lub kosztów budowy, zaciągniętych przez rząd austrjacki lub węgierski, które zostały przez komisje odszkodowań w myśl art. 203 traktatu w St.-Germain, względnie art. 186 w Trianon, zaliczone na ciężar Polski, przerachowuje się na 10% sum obliczonych według skali § 2.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ołoszenia.

§ 14. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych i

Sprawiedliwości oraz w zakresie §§ 4 — 8 z Ministrem Kolei.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *S. Wojciechowski.*

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *Al. Skrzyński.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Żychliński.*

Minister Kolei:
(—) *Tyszka.*

(Dz. U. R. P. z dn. 31 grudnia 1924 r. Nr. 115, poz. 1028).

32.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 grudnia 1924 r.

o przerachowaniu należności innemi przepisami nieobjętych oraz o posiłkowem stosowaniu rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r.

Na zasadzie art. 1 lit. F, punktu 1 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r. stanowię, co następuje:

Należności z niektórych stosunków służbowych.

§ 1. 1) Roszczenia do Skarbu Państwa, wynikające z publiczno-prawnego stosunku służbowego, jako to roszczenia o niewypłacone w przepisanym terminie lub w przepisanej wysokości pobory urzędnicze (uposażenia, djety, koszty podróży, i t. p.), zaopatrzenia emerytalne, wdowie, sieroce, renty inwalidzkie i t. p. (§ 2 niniejszego rozporządzenia) przerachowuje się według pełnych stawek skali § 2 rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r. chyba że po stronie uprawnionego do poboru zachodzi w odebraniu należności zawiniona zwłoka; w tym przypadku roszczenia te przerachowuje się tylko w stosunku 1 złoty=1.800.000 mk. polskich. Nie będzie uważane za winę nieprzyjęcie sumy nieodpowiadającej co do wartości w czasie wyasygnowania przepisom niniejszego rozporządzenia.

2) Roszczenia Skarbu Państwa do osób, które pozostają lub pozostawały do Państwa w publiczno-prawnym stosunku służbowym (wojskowych, sędziów, urzędników, nauczycieli, niższych funkcjonarjuszów i t. p.), wynikające z takiego stosunku, jako to roszczenia o zwrot nadpłaconych poborów, zaliczek, zaopatrzeń emerytalnych, wdowich, sierocych, inwalidzkich, roszczenia o wynagrodzenie wyrządzonych Skarbowi Państwa szkód i t. p. przerachowuje się na 50% sum obliczonych według skali § 2 wyżej powołanego rozporządzenia — a na 100%, jeżeli ze strony osoby obowiązanej zachodzi wina, stwierdzona wyrokiem sądowym, lub orzeczeniem dyscyplinarnem.

3) Postanowienia ustępów poprzednich stosuje się również do roszczeń, wynikających ze stosunków służbowych opartych na prywatno-prawnych umowach ze Skarbem Państwa.

4) Postanowienia ustępów 1 i 2 stosuje się odpowiednio do roszczeń wynikających ze stosunków służbowych, zawiązanych między innemi osobami prawa publicznego i ich funkcjonarjuszami.

5) Kaucje, złożone przez funkcjonarjuszów w tym paragrafie wymienionych, będą przerachowane na 15% sum obliczonych według skali § 2.

§ 2. Niewypłacone w przepisanym terminie lub przepisanej wysokości zaopatrzenia emerytalne, wdowie, sieroce, renty inwalidzkie itp. (§ 1 ust. 1) będą wypłacane w równych ratach w ciągu lat 5 począwszy od 1 kwietnia 1925 r.

Koszty leczenia w szpitalach publicznych i koszty poniesione w wykonywaniu opieki społecznej.

§ 3. 1) Należności za koszty leczenia w szpitalach powszechnych i publicznych, państwowych, samorządowych, fundacyjnych oraz należących do instytucyj społecznych i dobroczynnych przerachowuje się według pełnych stawek skali § 2 powołanego wyżej rozporządzenia. Za podstawę przerachowania przyjmuje się taksę obowiązującą w tym miesiącu, w którym chory zakład opuścił, względnie ostatnią taksę przed wprowadzeniem taksy w walucie złotej oraz odpowiednią stawkę § 2 rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r. Jeżeli chory przebywał w szpitalu dłużej niż kwartał, należności za każdy kwartał przerachowuje się osobno, biorąc za podstawę taksę obowiązującą w środkowym miesiącu kwartału i odpowiednią stawkę skali § 2 rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 roku, co do końcowego zaś okresu pobytu chorego — taksę obowiązującą w miesiącu, w którym chory zakład opuścił i odpowiednią stawkę.

2) Zobowiązania wzajemne ciał samorządowych z tytułu wykonywania opieki społecznej przerachowuje się według pełnych stawek skali § 2 rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 roku.

Należności za ropę bruttową.

§ 4. Należności za ropę bruttową, oparte na austrjackiem cesarskiem rozporządzeniu z dnia 10 sierpnia 1915 r. (Dz. U. R. P. Nr. 239) oraz na ustawie z dnia 1 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 387) przerachowuje się w następujący sposób:

a) należności za ropę z produkcji od 1 listopada 1918 r. do 31 sierpnia 1920 r., ustalone w

markach rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 476) przerachowuje się według pełnej stawki z września 1920 r. skali § 2 rozporządzenia z 14 maja 1924 r.;

b) należności za ropę z produkcji od 1 września 1920 r. do 31 kwietnia 1923 r. przerachowuje się według pełnych stawek skali § 2 powyższego rozporządzenia, biorąc za podstawę cenę ustaloną w markach za miesiąc, w którym ropa została wówczas wyprodukowaną, oraz stawkę skali § 2 rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r. z miesiąca drugiego po miesiącu produkcji, przyczem za miesiąc pierwszy nie uważa się miesiąca produkcji;

c) należności za ropę z produkcji od 1 maja 1923 r. do 31 grudnia 1923 r. przerachowuje się według pełnych stawek skali § 2 powyższego rozporządzenia, biorąc za podstawę cenę ustaloną w markach polskich za miesiąc, w którym ropa została wówczas wyprodukowana, oraz stawkę skali § 2 rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r. z miesiąca następnego.

Należności Skarbu Państwa od gmin.

§ 5. Należności od gmin z tytułu wypłaconych przez Skarb Państwa nauczycielom szkół powszechnych równoważników użytkowania niedostarczonych gruntów tudzież zaliczek na gminne budżety szkolne przerachowuje się na 50% sum obliczonych według skali § 2 rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 roku.

Należności Skarbu Państwa z tytułu pokrywania niedoborów administracyjnych.

§ 6. Zobowiązania terytorjalnych związków samorządowych do zwrotu sum wypłacanych im przez Skarb Państwa na pokrycie niedoborów administracyjnych przerachowuje się na 20% sum obliczonych według skali § 2 rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r.

Zobowiązania Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych z tytułu ubezpieczeń.

§ 7. Odszkodowania należne ubezpieczonym od Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych tak z czasu własnej jej działalności, jak z czasu działalności Wzajemnych ubezpieczeń budowli od ognia w b. Królestwie Polskiem przerachowuje się na 10% sum obliczonych według skali § 2 rozporządzenia z 14 maja 1924 r., przyczem dla zastosowania stawek tej skali miarodajnym jest czas płatności odszkodowania w myśl obowiązujących przepisów.

Co do odszkodowań z czasu działalności wzajemnych ubezpieczeń budowli od ognia w b. Królestwie Polskiem służy Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych prawo zwłoki do dnia 1 stycznia 1926 r.

Inne należności.

§ 8. Wszelkie należności, płatne w markach polskich, których przerachowania na złote (lub franki złote) nie określono ani niniejszem rozporządzeniem, ani żadnemi innemi przepisami, należy przerachowywać, jeżeli ciążą realnie na nieruchomościach lub są na nich hipotecznie zabezpieczone według przepisów §§ 5 i 6 rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu należności prywatno-prawnych, jeżeli zaś nie są zabezpieczone hipotecznie — na 15% sum obliczonych według skali § 2 powyższego rozporządzenia.

Postanowienia posiłkowe.

§ 9. Do przerachowania należności nieobjętych rozporządzeniem z dnia 14 maja 1924 roku stosować należy posiłkowo — o ile analogja jest uzasadniona — ogólne przepisy tego rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r. wraz z jego uzupełnieniami, a zwłaszcza §§ 1 — 4, 27a, 35e i 35f, 36, 37, 40, 43 — 45.

Wyłączenia.

§ 10. Przepisy rozporządzeń o przerachowaniu nie mają zastosowania do tych należności, które wynikają z traktatów międzynarodowych, a w tych rozporządzeniach nie zostały wyraźnie przerachowane, jak również do zobowiązań z emisji papierów wartościowych, wypuszczonych pod gwarancją państwową, a nie wymienionych w rozporządzeniach o przerachowaniu.

Postanowienia końcowe.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 12. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i innymi zainteresowanymi ministrami.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) S. Wojciechowski.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

Minister Sprawiedliwości:
(—) A. Żychliński.

(Dz. U. R. P. z dnia 31 grudnia 1924 r. Nr. 115, poz. 1030).

33

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 grudnia 1924 r.

o unormowaniu obiegu rosyjskich tytułów na okaziciela oraz tytułów, przenoszonych przez indos lub cesję.

Na zasadzie art. 1 lit. E, punkt 5 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r. stanowię co następuje:

§ 1. Znajdujące się na terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej, lub znajdujące się zagranicą, lecz będące własnością obywateli, osób prawnych, instytucyj i władz polskich, papiery wartościowe na okaziciela oraz przenoszone przez indos lub cesję, emitowane lub gwarantowane przez państwo rosyjskie i instytucje państwowe i samorządowe rosyjskie oraz emitowane przez

prywatne instytucje i osoby prawne rosyjskie będą podlegały rejestracji i ostemplowaniu na zasadzie przepisów, jakie dla każdej kategorji walorów ustali rozporządzenie Ministra Skarbu.

§ 2. Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie będą mogły listy zastawne banków ziemskich i towarzystw kredytowych miejskich rosyjskich służyć jako środek płatniczy do umarzania należności z tytułu odnośnych pożyczek.

§ 3. Minister Skarbu będzie miał prawo odnośnie do poszczególnych kategoryj wskazanych w § 1 walorów, zabronić, aż do odwołania, wwozu ich z zagranicy do Polski, oraz ograniczyć obrót niemi na obszarze Państwa Polskiego.

§ 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *S. Wojciechowski.*

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 31 grudnia 1924 r. Nr. 115, poz. 1031).

34.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 27 grudnia 1924 r.

o zabezpieczeniu praw z tytułów na okaziciela, wywiezionych na terytorjum obecnego Związku Socjalistycznych Republik Rad, lub złożonych w instytucjach na tem terytorjum.

Na mocy art. 1 ustęp E punkt 5 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r. stanowię co następuje:

§ 1. Rozporządzenie niniejsze stosuje się do tytułów na okaziciela, emitowanych przez instytucje i osoby prawne, które miały siedzibę lub majątek na terytorjum, należącem obecnie do Państwa Polskiego, a wywiezionych z tegoż terytorjum przymusowo lub dobrowolnie przed dniem 30 kwietnia 1921 r. na terytorjum obecnego Związku Socjalistycznych Republik Rad, względnie złożonych przed tąż datą i na temże terytorjum obecnego Związku Socjalistycznych Republik Rad i w instytucjach państwowych lub prywatnych instytucjach kredytowych, a niezwróconych ich właścicielom lub depozytarjuszom.

§ 2. Skarb Państwa Polskiego, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe, instytucje i fundacje społeczne, kulturalne, dobroczynne, oświatowe i religijne, kasy emerytalne i przezorności wszelkiego typu, instytucje kredytowe, towarzystwa ubezpieczeniowe i inne osoby prawne, oraz osoby fizyczne, będące właścicielami lub depozytarjuszami tytułów na okaziciela, wymienionych w § 1, które nie zabezpieczyły swych praw do takich tytułów stosownie do przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 400), mogą żądać zabezpieczenia ich praw do tych tytułów stosownie do przepisów niżej podanych.

§ 3. Celem zabezpieczenia swych praw osoby zainteresowane (§ 2) powinny złożyć w Głównym Urzędzie Likwidacyjnym w terminie, który będzie ustalony rozporządzeniem Ministra Skarbu, poparte odpowiedniemi dokumentami podanie i wykazy tytułów ze wskazaniem rodzaju, wartości nominalnej, serji, numerów i ilości tytułów.

Główny Urząd Likwidacyjny ma prawo żądać od osoby zainteresowanej przedstawienia wszelkich ksiąg, rachunków i innych dokumentów w celu sprawdzenia prawdziwości i ścisłości danych, zawartych w złożonych podaniach i wykazach.

§ 4. Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego, o ile uzna przedstawione dowody za dostateczne, poweźmie decyzję, wzbraniającą wszelkich wypłat i tranzakcyj z wymienionemi w decyzji tytułami, i nakaże jednorazowe ogłoszenie decyzji i wykazu tytułów, na koszt osoby zainteresowanej, w Monitorze Polskim. Jednocześnie Główny Urząd Likwidacyjny prześle właściwej instytucji emitującej odpis decyzji powziętej.

§ 5. Instytucja, która tytuł emitowała, winna po otrzymaniu decyzji wymienionej w § 4. wstrzymać wszelkie wypłaty i tranzakcje z zakwestjonowanego tytułu w szczególności wymianę na nowe złotowe tytuły.

§ 6. Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego ma prawo zabezpieczyć z urzędu, sposobem przewidzianym w § 4, prawa osób zainteresowanych, wypływające ze złożonych już w Głównym Urzędzie Likwidacyjnym reklamacyj, o ile uzna je za należycie udowodnione.

§ 7. Tryb unieważnienia tytułów na okaziciela, co do których nastąpiło zabezpieczenie podług przepisów niniejszego rozporządzenia, jako też tryb wydawania wzamian tytułów unieważnionych, nowych złotowych tytułów, względnie świadectw zamiennych lub duplikatów, ewentualnie tryb dokonania wypłat z unieważnionych tytułów, będą określone przez osobne przepisy.

§ 8. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

§ 9. Rozoporządzenie ninijsze obowiązuje na obszarze całego Państwa Polskiego i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *S. Wojciechowski.*

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Żychliński.*

(Dz. U. R. P. z d. 31.XII 1924 r. Nr. 115, poz. 1032).

35.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 29 grudnia 1924 r.

o udzieleniu poręki państwowej na listy zastawne Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego we Lwowie.

Na zasadzie § 1 p. 1 § 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 sierpnia 1924 r. o udzielaniu poręki państwowej na listy zastawne, obligacje i inne zobowiązania (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 751) zarządza się co następuje:

§ 1. Udziela się poręki (gwarancji) państwowej za zapłatę kapitału i listów zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego we Lwowie na sumę 8.000.000 dolarów, płatnego według planu umorzenia ustalonego na okres 16 i pół lat od dnia wypuszczenia oraz odsetek w wysokości 8 od sta w stosunku rocznym, płatnych półrocznie z dołu.

§ 2. Poręka niniejsza obejmuje jedynie te listy zastawne, które zostaną wypuszczone do końca r. 1925 oraz których warunki umieszczenia na rynku zagranicznym zostaną zatwierdzone przez Ministra Skarbu.

§ 3. Udzielenie poręki, wskazanej w § 1, potwierdzi Komisarz Rządowy Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego we Lwowie przez umieszczenie odpowiedniego napisu na odnośnych listach zastawnych, po sprawdzeniu, że listy te odpowiadają wymogom powołanego na wstępie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej i niniejszego rozporządznia oraz że zostaną umieszczone zagranicą.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 1924 r.

Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

(Dz. U. R. P. z d. 31.XII 1924 r. Nr. 116, poz. 1039).

Organizacja władz.

36.

ROZPORZĄDZENIE

Prezesa Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 29 grudnia 1924 r

o ustanowieniu okręgowych komisyj oszczędnościowych.

Na podstawie § 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 stycznia 1924 r. o ustanowieniu Nadzwyczajnego Komisarza Oszczędnościowego (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 93) zarządza się co następuje:

§ 1. Określone w § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 93) obowiązki spełnia Nadzwyczajny Komisarz Oszczędnościowy w stosunku do władz II i I instancji przez okręgowe komisje oszczędnościowe, które urzędować będą w siedzibach izb skarbowych.

§ 2. Do zakresu działania okręgowych komisyj oszczędnościowych należy w szczególności:

1) przedstawienie Nadzwyczajnemu Komisarzowi Oszczędnościowemu wniosków w zakresie przeprowadzania koniecznych oszczędności, jak również reorganizacji i uproszczenia urzędowania i metod pracy w administracji państwowej oraz zakładów i przedsiębiorstw państwowych i

2) czuwanie nad wykonaniem zarządzeń wydanych przez Nadzwyczajnego Komisarza Oszczędnościowego.

Okręgowym komisjom oszczędnościowym względnie ich delegatom przysługuje prawo badania pod względem administracyjnym i finansowym ustroju i zakresu działania wszystkich urzędów administracyjnych II i I instancji oraz zakładów i przedsiębiorstw państwowych znajdujących się na obszarze izb skarbowych, przy których są ustanowione.

§ 3. W skład tych komisji wchodzą:

1) delegat Ministra Skarbu, jako przewodniczący,

2) delegat wojewody,

3) czterej członkowie rzeczoznawcy, powołani przez przewodniczące[illegible] w porozumieniu z wojewodą z poza grona czynnych urzędników państwowych, znajdujących się w służbie czynnej,

4) delegat ministra, którego zakres działania nie jest zespolony w urzędzie wojewódzkim. Delegat ten bierze udział w komisji, gdy są rozpatrywane sprawy, należące do zakresu działania danego ministra.

W okręgach izb skarbowych, które obejmują terytorjalnie dwa lub więcej województw, wchodzą w skład okręgowych komisyj oszczędnościowych delegaci województw — z każdego województwa po jednym.

W posiedzeniach okręgowych komisyj oszczędnościowych może brać udział także delegat Najwyższej Izby Kontroli.

§ 4. Sposób urzędowania okręgowych komisyj oszczędnościowych określi instrukcja wewnętrzna.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

(Dz. U. R. P. z d. 31.XII 1924 r. Nr. 115, poz. 1033).

Opłaty stemplowe.

37.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 27 grudnia 1924 r.

o opłatach stemplowych i sądowych w sprawach związanych z przerachowaniem wierzytelności prywatno i publiczno-prawnych.

Na podstawie ust. F. 2 art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r. stanowię:

§ 1. W rozporządzeniu z dnia 3 października 1924 r. o opłatach stemplowych i sądowych w sprawach związanych z przerachowaniem wierzytelności prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 844) wprowadza się następujące zmiany:

a) § 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„§ 1. 1) We wszelkich sprawach, związanych z przerachowaniem należności prywatnoprawnych i publiczno-prawnych, których tytuły powstały przed dniem 28 kwietnia 1924 r. bez względu na to czy te należności w chwili powstania tytułu były wyrażone lub płatne w markach polskich czy też w rublach carskich, koronach austro-węgierskich lub markach niemieckich, a stały się płatnemi w markach polskich dopiero na skutek przepisów, które wprowadziły markę polską jako prawny środek płatniczy, będą stosowane w przedmiocie opłat stemplowych i sądowych ogólne przepisy z poniższemi zmianami.

2) Za przerachowanie należności w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważać należy nie tylko przewartościowanie należności, ale także łączące się z tem udzielenie zwłoki lub innych ulg w spłacie.

3) Rozporządzenie niniejsze nie ma zastosowania do spraw, związanych z przerachowaniem komornego według ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów".

b) W § 4 w ustępie 2 po słowie: „wyrokiem należy dodać słowa: „zasądził lub ustalił".

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrom: Skarbu i Sprawiedliwości.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie ósmego dnia po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) S. Wojciechowski.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) Wł. Grabski.

Minister Sprawiedliwości:
(—) A. Żychliński.

(Dz. U. R. P. z d. 31.XII 1924 r. Nr. 114, poz. 1015).

Monopol spirytusowy.

38.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 grudnia 1924 r.

o ustaleniu kosztów własnych spirytusu oczyszczonego, opłaty skarbowej od spirytusu wyprodukowanego wewnątrz Państwa tudzież przywożonego z zagranicy, cen sprzedażnych spirytusu i dodatkowego opodatkowania zapasów.

Na mocy art. 99, 90, 21, 22 i 30 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 756) zarządza się co następuje:

§ 1. Cenę kosztów własnych spirytusu oczyszczonego określa się na rok 1925 w wysokości 105 złotych za jeden hektolitr spirytusu 100-procentowego.

§ 2. Opłatę skarbową łącznie z udziałem związków komunalnych od jednego hektolitra spirytusu 100% ustala się od 1 stycznia 1925 r. w wysokości:

a) od spirytusu wyrobionego w kraju — 410 złotych,

b) od spirytusu i przetworów spirytusowych, przywożonych z zagranicy oraz z W. M. Gdańska — 650 złotych.

§ 3. A. Od dnia 1 stycznia 1925 r. obowiązują poniżej podane ceny sprzedażne jednego hektolitra 100% spirytusu monopolowego, wydawanego w składzie wyznaczonym przez Dyrekcję P. M. S.:

a) za spirytus oczyszczony do wyrobu wódek czystych — 567 złotych;

b) za spirytus oczyszczony do wyrobu wódek gatunkowych — 644 złote;

c) za spirytus oczyszczony dla aptek, na cele domowe, lecznicze i naukowe, do wyrobu cukierków i t. p. przedmiotów spożywczych: do naczyń odbiorcy — 730 złotych, w naczyniach sprzedawcy — 750 złotych;

d) za spirytus oczyszczony do wyrobu pachnideł i wszelkiego rodzaju kosmetyków — 200 złotych;

e) za spirytus oczyszczony do masowej fabrykacji środków leczniczych, do wyrobu eteru, esencji i t. p. celów przemysłowych — 105 złotych;

f) za spirytus do wyrobu octu — 65 złotych.

B. Za jeden hektolitr objętościowy spirytusu skażonego — 55 złotych.

§ 4. Od dnia 1 stycznia 1925 r. obowiązują poniżej podane ceny sprzedażne gotowej wódki monopolowej:

a) mocy 45%	**1/1**	**0.75**	**0,6**	**0.5**	**0,3**	**0.25**
w hurcie	**3.09**	**2.32**	**1.85**	**1 55**	**0,93**	**0.77**
w detalu	**3.56**	**2.67**	**2.14**	**1.78**	**1.07**	**0.89**
b) mocy 40%						
w hurcie	**2.75**	**2.06**	**1.65**	**1.38**	**0.83**	**0.69**
w detalu	**3.16**	**2.37**	**1.90**	**1.58**	**0.95**	**0.79**

§ 5. Zapasy spirytusu, które w dniu 1 stycznia 1925 r. znajdować się będą na składzie w fabrykach wódek i rozlewniach spirytusu czy to w postaci czystej, czy w półfabrykatach lub gotowych wyrobach, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu, a mianowicie:

Spirytus czysty po 91 złotych za jeden hektolitr 100%; zaś półfabrykaty i gotowe wyroby wódczane, a to wódki czyste po 36 złotych, wódki gatunkowe po 68 złotych za hektolitr objętości tych ostatnich dwóch rodzajów wyrobów.

Przez wódki czyste rozumie się jedynie wyroby tak oznaczone przez wytwórcę i nie zawierające domieszki do spirytusu oprócz wody; wszelkie wyroby przez wytwórcę inaczej nazwane lub zawierające jakiekolwiek domieszki oprócz wody, kwalifikuje się jako wódki gatunkowe.

§ 6. Dodatkowemu opodatkowaniu według norm określonych w § 5 podlegają również te zapasy wyrobów wódczanych, jakie w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia znajdować się będą we wszystkich przedsiębiorstwach sprzedaży takich wyrobów (hurtowniach, detalicznych sprzedażach, restauracjach i t. p.), dalej zapasy spirytusu i wódek u osób prywatnych, o ile wynoszą więcej niż 5 litrów 100% spirytusu, wreszcie przesyłki spirytusu i wódek, które wedle dowo-

dów przewozowych wysłane były przed dniem 1 stycznia 1925 r. i w tym dniu lub po tym terminie podjęte zostaną przez odbiorcę.

§ 7. Przedsiębiorstwa i osoby wymienione w §§ 5 i 6 niniejszego rozporządzenia obowiązane są zgłosić do dnia 8 stycznia 1925 r. na piśmie lub protokólarnie w 2-ch egzemplarzach właściwym urzędom akcyz i monopolów I instancji, zaś poza siedzibą tych urzędów właściwemu inspektorowi kontroli skarbowej (nadzorom skarbowym), cały zapas spirytusu i wyrobów wódczanych, jaki znajdować się będzie u nich na składzie w dniu 1 stycznia 1925 r. Odbiorcy przesyłek wysłanych przed dniem 1 stycznia 1925 r., a odebranych po tym terminie są obowiązani zgłosić je w przeciągu dwóch dni po odbiorze.

Zgłoszenie zapasów ma zawierać dane co do ilości i mocy spirytusu, lub wyrobów wódczanych tudzież miejscowości i miejsca pochodzenia zapasów.

Przyjmujący zgłoszenia zbada ścisłość dat wniesionego oznajmienia, oraz potwierdzi na obu egzemplarzach oznajmienie dzień ogłoszenia.

§ 8. Na podstawie otrzymanego zgłoszenia nastąpi urzędowe zbadanie przez organa skarbowe. Organ skarbowy wpisze wynik zbadania, oraz wysokość dodatkowego podatku w równem brzmieniu w obu egzemplarzach oznajmienia, a to w egzemplarzu urzędowym i egzemplarzu zgłaszającego. Organ ten pozostawi jeden egzemplarz oznajmienia posiadaczowi zapasów, który obowiązany będzie uiścić dodatkowy podatek do dni czternastu w najbliższej kasie skarbowej i donieść o tem przyjmującemu zgłoszenie urzędowi; ten urząd przedłoży drugi egzemplarz oznajmienia po wpisaniu danych co do uiszczenia podatku właściwej izbie skarbowej.

Na znak dodatkowego opodatkowania wyrobów wódczanych nalepi zgłaszający na każdej flaszce z temi wyrobami, niezależnie od opasek poprzednio nalepionych, jeszcze jedną typu ostatniego pod etykietą u dołu naczynia.

§ 9. Izba skarbowa może na prośbę obowiązanych do uiszczenia dodatkowego podatku zezwolić na spłacenie dłużnej kwoty w sześciu ratach miesięcznych z zastrzeżeniem opłacenia 12% w stosunku rocznym.

§ 10. Osoby winne zaniedbania zgłoszenia przepisanego w § 7 i 8 lub zgłoszenia ilości spirytusu lub wyrobów wódczanych zmniejszonej więcej niż o 5% ilości stwierdzonej urzędownie, podlegają odpowiedzialności z art. 95 ustawy o monopolu spirytusowym.

§ 11. Aż do czasu wydania i wejścia w życie rozporządzenia o fabrykacji wódek i urządzeniu fabryk wódek Dyrekcja P. M. S. sprzedawać będzie spirytus do fabrykacji wódek po cenie ustalonej w § 3 A. a. (567 zł. za 1hl). Dodatkową opłatę od wódek gatunkowych w myśl art. 22 p. 2 ustawy z 31 lipca 1924 r. w wysokości 77 złotych za 1 hl przerobionego na wódki gatunkowe spirytusu wytwórcy tychże wódek opłacać winni na podstawie skontrolowanych ksiąg produkcyjnych z końcem każdego miesiąca najpóźniej zaś do piątego dnia następnego miesiąca na rachunek Dyrekcji P. M. S. w Warszawie.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1925 r.

Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

(Dz. U. R. P. z d. 31.XII 1924 r. Nr. 116, poz. 1037).

Przepisy celne.

39.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW:

Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 18 grudnia 1924 r.

o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 6 października 1924 r. w sprawie ustanowienia ceł wywozowych na niektóre towary (Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 832).

Na zasadzie art. 7 ustęp a) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1. Pozycji 221 taryfy celnej nadaje się brzmienie następujące:

Pozycja taryfy celnej:	Nazwa towaru:	Cło od 100 kg. Zł. gr.
221	Otręby wszelkie z wyjątkiem otrąb jęczmiennych . . .	10.—

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z tym dniem ulega odpowiedniej zmianie § 1 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 6 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 832).

Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *Józef Kiedroń.*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
(—) *Janicki.*

(Dz. U. R. P. z d. 24.XII 1924 r. Nr. 112, poz. 999).

40.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 grudnia 1924 r.

o zmianie niektórych postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 783).

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 21 października 1919 roku o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464) zarządza się co następuje:

§ 1. Paragraf 45 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 roku w sprawie statystyki celnej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 783) otrzymuje brzmienie następujące:

Najniższy wymiar opłaty statystycznej, uiszczanej od jednego zgłoszenia, ustala się na 5 groszy.

§ 2. Paragraf 46 powyższego rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

Opłatę statystyczną uiszcza się w następującej wysokości:

I.. Od towarów nieopakowanych, przesyłanych w ładunkach całowagonowych o wadze netto nie niżej 10.000 kg.:

a) 60 groszy od jednego wagonu towarów, objętych pozycją 79 p. 1, 2, 3 taryfy celnej z dnia 26 czerwca 1924 r. [(węgiel kamienny, brunatny, torfowy i drzewny; cegiełki węglowe (brykiety); koks i torf)].

b) 1 złoty od jednego wagonu względnie wagonu — cysterny towarów objętych poz. 66 p. 1 taryfy celnej (kamienie polne i skalne w stanie naturalnym; kostki do brukowania ulic w kształcie konicznym, w formie równoległościanów; krzemień, granit, bazalt, kwarc i szpat polny; piasek naturalny, ziemia wymoczkowa (okrzemkowa) i inne osobno niewymienione kamienie i ziemie, używane w przemyśle fabrycznym — nieobrobione, nierozdrobnione, chociażby wypalone; dolomit surowy (poz. 84, p. 1 taryfy celnej) olej skalny, ciemny nieoczyszczony (ropa naftowa); poz. 138 taryfy celnej (rudy metaliczne i mineralne, szlamy rudne w stanie rodzimym lub wzbogacone, prażone, wszystko w kawałkach, proszku, brykietach);

poz. 142 taryfy celnej (żelazo i stal: stare, lane i kute; fragment, łom, szmelc, wióry również prasowane i proszek; wszystko — o ile przeznaczone do topienia i spawania);

c) 5 złotych od jednego wagonu-cysterny towarów objętych — poz. 85 p. 1, 2 i 3 taryfy celnej (oleje lekkie; gazolina (eter naftowy), ligroina, benzyna — wszystko o ciężarze gatunkowym do 0,790 włącznie; nafta i fotogen; oleje pędne: gazowy, solarowy, niebieski, zielony, olej parafinowy — wszystko o ciężarze gatunkowym od 0,791 do 0,885 włącznie: oleje smarowe ciężkie czyste); Minister Skarbu upoważniony jest do obniżenia powyższej stawki w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych do wysokości 3 zł.;

d) 3 złote od jednego wagonu wszystkich innych towarów nieopakowanych, przesyłanych, w ładunkach całowagonowych o wadze netto powyżej 10.000 kg.

II. 5 groszy od każdych 200 kg. towarów nieopakowanych, przesyłanych w ładunkach o wadze netto poniżej 10.000 kg.

III. 5 groszy od każdych 100 kg. wagi brutto towarów opakowanych w całości lub częściowo z wyjątkiem paczek pocztowych.

IV. 10 groszy od każdej paczki pocztowej bez względu na wagę.

V. Od ułamków ilości wskazanych w p. II i III opłaca się pełną należytość.

§ 3. Paragraf 47 powyższego rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

Od zwierząt żywych opłata statystyczna wynosi:

30 groszy od jednej sztuki koni i bydła rogatego;

15 groszy od jednej sztuki owiec, kóz i świń;

5 groszy od każdych 2 sztuk ptactwa wszelakiego;

5 groszy od jednej sztuki innych zwierząt żywych.

§ 4. Paragraf 64 powyższego rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

Materjał statystyczny, t. j. karty zgłoszeń statystycznych tryplikaty kwitów celnych oraz notatki statystyczne winny urzędy celne przesyłać w terminach, oznaczonych przez Ministra Skarbu na wniosek Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1925 roku. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 1923 r. w przedmiocie uzupełnienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz 748) oraz rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 19 grudnia 1923 r. w sprawie pobierania opłat statystycznych w markach polskich według wartości stałej jednostki złotej (Dz. U. R. P. Nr. 137, poz. 1146).

§ 6. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrom: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Kolei.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) *Grabski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) Ratajski.

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) Józef Kiedroń.

Minister Kolei:
(—) Tyszka.

(Dz. U. R. P. z d. 30.XII 1924 r. Nr. 113, poz. 1003).

41.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych

z dnia 22 grudnia 1924 r.

w sprawie przerachowania na złote kary pieniężnej, ustalonej w markach polskich za naruszenie przepisów o statystyce celnej rozporządzeniem z dnia 10 listopada 1921 r. względnie ustawą z dnia 1 czerwca 1923 r. o organizacji statystyki administracyjnej.

Na podstawie art. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 351) zarządza się, co następuje:

§ 1. Karę pieniężną za pierwsze naruszenie przepisów o statystyce celnej, określoną w art. 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 783) w sumie 600 mkp., podwyższoną artykułem 3 ustawy z dnia 1 czerwca 1923 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 436) do wysokości 1.000.000 marek polskich, zastępuje się kwotą w wysokości 500 złotych, a to zgodnie z § 19 p. d) rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zastosowania złotego do obliczania niektórych kar pieniężnych określonych w przepisach karnych (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 89).

§ 2. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Ratajski.*

(Dz. Ust. Rz. P. z dn. 31 grudnia 1924 r., Nr. 116, poz. 1036).

Sprawy budżetowe.

42.

USTAWA

z dnia 19 grudnia 1924 r.

o prowizorjum budżetowem na czas od 1 stycznia do 28 lutego 1925 r.

Art. 1. Upoważnia się Ministra Skarbu do otwierania kredytów na wydatki państwowe w czasie od 1 stycznia do 28 lutego 1925 r. do wysokości 1/6 kwot, ustalonych w częściach, działach, rozdziałach i paragrafach budżetu na rok 1924, stanowiącego załącznik ustawy skarbowej z dnia 29 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 747), oraz dodatkowego budżetu na rok 1924, stanowiącego załącznik projektu ustawy skarbowej dodatkowej na rok 1924. Wyjątek stanowią kredyty na wydatki osobowe, które otwierane być mogą do wysokości niezbędnej dla wykonania uprawnień Rady Ministrów, określonych art. 5 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) i art. 6 ustawy z dn. 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107).

Art. 2. Wszystkie kredyty, preliminowane w art. 1, na okres od 1 stycznia do 28 lutego 1925 r. otwierane będą przez Ministra Skarbu drogą miesięcznego ustalania ich wysokości.

Przepis powyższy nie dotyczy części 2 i 3 budżetu na rok 1924.

Otwieranie kredytów, nie objętych budżetem na rok 1924, może nastąpić tylko na wniosek Ministra Skarbu, zatwierdzony w drodze ustawodawczej, pod warunkiem, że równocześnie zostaną otwarte nowe, wystarczające źródła pokrycia.

Art. 3. Postanowienia art. 7 ustawy skarbowej na rok 1924 z dnia 29 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 747) mają odpowiednie zastosowanie przy wykonaniu art. 1 niniejszej ustawy z tą zmianą, że przeniesienie kredytów z paragrafu na paragraf w obrębie tego samego działu jest dopuszczalne z wyjątkiem przeniesienia na paragraf 1 i z paragrafu 1.

Art. 4. Wymienione w art. 1 wydatki państwowe mają być dokonywane na poczet konstytucyjnie zatwierdzić się mającego budżetu na rok 1925.

Art. 5. Upoważnia się Ministra Skarbu do pokrycia wydatków państwowych w okresie od 1 stycznia do 28 lutego 1925 r. dochodami państwowemi, przewidzianemi w budżecie na rok 1924, przy uwzględnieniu podwyżki dochodów, dochodami, opartemi na nowych tytułach prawnych, oraz wpływami z operacyj finansowych, przewidzianych w art. 3 projektu ustawy skarbowej dodatkowej na rok 1924.

Art. 6. Po wejściu w życie ustawy, załatwiającej powołany w art. 1 i 5 projekt ustawowy, obowiązują w art. 1 niniejszej ustawy kwoty kredytów, ustalone w załączniku do odnośnej ustawy, a w art. 5 postanowienia tego artykułu odnośnej ustawy, który odpowiada treści art. 3 projektu ustawy skarbowej dodatkowej na rok 1924.

Art. 7. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dn. 1 stycznia 1925 r.

Równocześnie zawiesza się na czas trwania niniejszej ustawy działanie przepisu o upoważnieniu Prezesa Najwyższej Izby Kontroli do przenoszenia kredytów w obrębie całego budżetu Kontroli Państwowej (ustęp 3 art. 29 ustawy

z dnia 3 czerwca 1921 r. o Kontroli Państwowej — Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 314).

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) S. Wojciechowski.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

(Dz. U. R. P. z dnia 31 grudnia 1924 r. Nr. 114, poz. 1013).

Sprawy walutowe.

43.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 29 grudnia 1924 r.

o wypuszczeniu Serji II biletów skarbowych.

Na podstawie art. art. 1, 6 i 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 październikа 1924 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 833) zarządza się, co następuje:

§ 1. Z dniem 1 stycznia 1925 r. zostaje wypuszczona Serja II biletów skarbowych w odcinkach po 25 i 100 złotych z terminem płatności w dniu 1 kwietnia 1925 r. na ogólną sumę 20.000.000 złotych.

§ 2. Serja II biletów skarbowych jest oprocentowana w stosunku 8 od sta rocznie. Odsetki są płatne zgóry przez potrącenie od sumy imiennej biletów.

§ 3. Sprzedaż Serji II biletów skarbowych odbywać się będzie w oddziałach Banku Gospodarstwa Krajowego oraz w innych instytucjach państwowych publicznych i prywatnych, upoważnionych do tego przez Ministra Skarbu.

§ 4. Serja II biletów skarbowych będzie wykupywana od dnia 1 kwietnia 1925 r. do 30 września 1925 r. przez Centralną Kasę Państwową i Oddziały Banku Gospodarstwa Krajowego oraz ewentualnie inne instytucje państwowe publiczne i prywatne, upoważnione przez Ministra Skarbu, poczynając zaś od dnia 1 października 1925 roku do dnia 1 kwietnia 1935 roku jedynie przez Centralną Kasę Państwową.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1925 r.

Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

(Dz. Ust. Rz. P. z dn. 31 grudnia 1924 r., Nr. 116, poz. 1038).

Pożyczki państwowe.

44.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 28 grudnia 1924 r.

o uzupełnieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych oraz konwersyj rzeczonych pożyczek (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 274).

Na podstawie ust. F. p. 1 art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) zarządzam zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r. co następuje:

Art. 1. Termin konwersyj obligacyj pożyczek państwowych, wyszczególnionych w art. art. 1, 2, 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o przerachowaniu zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych oraz konwersyj rzeczonych pożyczek (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 274), przedłuża się do dnia 31 stycznia 1925 r.

Art. 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) S. Wojciechowski.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

(Dz. U. R. P. z dnia 31 grudnia 1924 r. Nr. 114, poz. 1021).

Przepisy o instytucjach bankowych.

45.

ROZPORZĄDZENIE Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 27 grudnia 1924 r.

o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad temi czynnościami.

Na zasadzie art. 1 lit. E. p. 2 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) oraz zgodnie z uchwa-

łą Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r., stanowię, co następuje:

Założenie banku.

§ 1. Za banki w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się przedsiębiorstwa handlowe, trudniące się czynnościami bankierskiemi, jako głównym przedmiotem przedsiębiorstwa.

W razie powstania wątpliwości, czy pewne przedsiębiorstwo ma za przedmiot czynności bankierskie, rozstrzyga Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

§ 2. Przepisy niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem przepisu zawartego w § 88, nie odnoszą się do banków państwowych, kas oszczędności samorządowych oraz kas oszczędności, rządzących się własnemi statutami, zatwierdzonemi przez władze państwowe.

Do Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, we Lwowie oraz do Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego, towarzystw kredytowych miejskich oraz Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego w Warszawie odnoszą się tylko §§ 88 i 95 niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Do założenia i prowadzenia banku, z wyjątkiem spółdzielni kredytowych (§ 81), potrzebne jest zezwolenie rządowe (koncesja).

§ 4. Koncesję udziela według swego swobodnego uznania Minister Skarbu po zasięgnięciu opinji organizacyj gospodarczych o osobach założycieli i celowości przedsiębiorstwa.

§ 5. Niewykonywanie koncesji bez przerwy w przeciągu jednego roku powoduje jej utratę.

§ 6. Koncesja może być za zgodą Ministra Skarbu odstąpiona innej osobie.

W razie śmierci właściciela lub współwłaściciela (wspólnika osobiście odpowiedzialnego w spółce jawnej (firmowej), komandytowej lub komandytowo akcyjnej) przedsiębiorstwa bankowego prawa z tytułu koncesji przechodzą na spadkobierców, o ile umowa spółki tego nie wyklucza.

§ 7. Do wykonywania czynności bankierskich przez przedsiębiorstwa handlowe (kupca w rozumieniu ustawy handlowej), nie będące bankami, potrzebne jest także zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 8. Koncesja nie może być udzieloną spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

§ 9. Firma przedsiębiorstwa bankierskiego winna dokładnie określać rodzaj przedsiębiorstwa oraz oznaczać bez żadnych skróceń formę prawną jego organizacji.

Słowo „bank“ nie może być umieszczane w firmie przedsiębiorstwa bankierskiego, należącego do pojedyńczej osoby fizycznej, spółki jawnej (firmowej), lub komandytowej.

§ 10. Najmniejsza wysokość kapitału zakładowego banku akcyjnego lub komandytowo-akcyjnego określa się dla banków, mających siedzibę lub oddział (filję): a) w Warszawie na 2.500.000 zł.; b) w Krakowie, Lwowie, Poznaniu, Katowicach i Łodzi na 1.500.000 zł. i c) we wszystkich innych miejscowościach na 1.000.000 złotych.

Najmniejsza wysokość kapitału zakładowego hipotecznego banku akcyjnego lub komandytowo - akcyjnego (§ 63) wynosi bez względu na miejscowość 5.000.000 zł.

§ 11. Kapitał zakładowy spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej, trudniącej się czynnaościami bankierskiemi, winien być wniesiony w całości i oddany do dyspozycji spółki w dniu walnego zgromadzenia organizacyjnego z potrąceniem kosztów organizacji, które nie mogą wynosić więcej, jak 10% kapitału zakładowego.

Zbieranie kapitału zakładowego drogą zapisów publicznych nie jest dozwolone.

Koszty organizacji winny być zamortyzowane w przeciągu pierwszych 10 lat istnienia spółki.

§ 12. Akcje spółki akcyjnej lub komandytowo akcyjnej, trudniącej się czynnościami bankierskiemi, winny opiewać na kwotę nominalną najmniej 100 złotych.

§ 13. Spółka jawna (firmowa), komandytowa lub pojedyńcza osoba fizyczna, ubiegająca się o koncesję na założenie banku, winna wykazać posiadanie odpowiedniego kapitału.

Najmniejsza wysokość tego kapitału wynosi 10% stawek podanych w § 10.

§ 14. Postanowienia §§ 8, 10 i 13 nie odnoszą się do przedsiębiorstw bankierskich, które są upoważnione do wykonywania, jako głównego przedmiotu przedsiębiorstwa, tylko niektórych czynności z zakresu zwykłych czynności bankierskich (§ 19). Uzyskanie koncesji dla tych przedsiębiorstw będzie uzależnione od wykazania się odpowiednim kapitałem, którego najniższą kwotę oznaczy Minister Skarbu.

§ 15. Osoby fizyczne oraz wszelkie spółki, z wyjątkiem akcyjnych i komandytowo - akcyjnych, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie banku, obowiązane są przed otrzymaniem dowodu (koncesji) złożyć tytułem zabezpieczenia roszczeń z prowadzenia banku wyniknąć mogących kaucję w wysokości 10% sumy kapitału zakładowego.

Kaucja ta pozostaje w depozycie przez cały czas istnienia banku.

§ 16. Zmiana statutu osób prawnych, trudniących się czynnościami bankierskiemi, otwarcie oddziałów zarówno krajowych jak i zagranicznych lub przeniesienie siedziby banku może nastąpić tylko za zezwoleniem Ministra Skarbu, które Minister udziela według swego swobodnego uznania.

§ 17. Otwarcie oddziału banku zagranicznego w Państwie Polskiem może nastąpić tylko za zezwoleniem Ministra Skarbu i pod warunkami przez Ministra Skarbu określonemi.

Dla otwarcia oddziału banku zagranicznego winien być oznaczony kapitał, przeznaczony na działalność w Państwie Polskiem, który nie może być niższy od stawek przewidzianych w § 10.

Cały kapitał obrotowy winien być użyty wyłącznie na operacje finansowe w Państwie Polskiem.

Czyności bankierskie.

§ 18. Czynności bankierskie w rozumieniu niniejszego rozporządzenia dzielą się na czynności bankierskie zwykłe i czynności, które wymagają osobnego zezwolenia.

§ 19. Koncesja na założenie banku, o ile nie zawiera ograniaczeń, upoważnia do wykonywania wszystkich czynności bankierskich, z wyjątkiem tych, które w myśl niniejszego rozporządzenia wymagają osobnego zezwolenia.

§ 20. Czynościami bankierskiemi, wymagającemi osobnego zezwolenia, są następujące:

1) wydawanie dowodów wkładowych płatnych okazicielowi (książeczek władkowych, płatnych okazicielowi i asygnat kasowych na okaziciela);
2) udzielanie pożyczek na zastaw ruchomości, z wyjątkiem pożyczek na zastaw papierów wartościowych i towarów;
3) czynności emisyjne (emisja listów zastawnych i obligacji).

Zezwoleń na wykonywanie powyższych czynności udziela Minister Skarbu według swego swobodnego uznania.

§ 21. W statutach osób prawnych, trudniących się czynościami bankierskiemi, winny być szczegółowo wymienione czynności, do których wykonywania bank jest uprawniony.

Książeczki wkładkowe i asygnaty kasowe.

§ 22. Książeczki wkładkowe, opiewające na okaziciela lub opiewające na nazwisko, a płatne okazicielowi, oraz asygnaty kasowe, opiewające na okaziciela, wydane przez bank na zasadzie zezwolenia rządowego według norm, zatwierdzonych przez Ministra Skarbu, są dokumentami na okaziciela, stwierdzającemi wkłady gotówkowe.

§ 23. Do umownego przeniesienia własności książeczki wkładkowej koniecznem jest jej wręczenie. Okaziciel książeczki wkładkowej będzie uważany za jej właściciela, o ile w samej książeczce niema odmienych zastrzeżeń.

§ 24. Książeczki, wydane przez bank z zachowaniem warunków wymienionych w § 22, mogą być przyjmowane na kaucze i wadja narówni z gotowizną.

§ 25. Książeczki wkładkowe określone w § 22 nie mogą opiewać na kwoty niższe od 50 złotych.

§ 26. Asygnaty kasowe wydawane przez banki nie mogą opiewać na kwoty niższe od 100 złotych.

§ 27. Prawo wydawania książeczek wkładkowych i asygnat kasowych nie może być przyznane bankom, będącym własnościaą osób fizycznych, spółek firmowych (jawnych) i komandytowych oraz spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.

§ 28. Prawo wydawania dowodów wkładowych płatnych okazicielowi (§ 22) mogą uzyskać tylko takie banki, których kapitał zakładowy wynosi co najmniej podwójną kwotę określoną w § 10.

Prawo to nie może być im udzielone przed upływem 5 lat od ich założenia.

§ 29. Suma wkładów, przyjętych przez bank na dowody wkładowe płatne okazicielowi (§ 22), nie może przewyższać trzechkrotnej wysokości kapitału zakładowego banku.

§ 30. Ograniczenia, zawarte w §§ 25. 28 i 29 nie mają zastosowania do tych instytucyj, których wkłady posiadaja gwarancję Państwa lub związków komunalnych.

Przyjmowanie depozytów.

§ 31. Bank, przyjmujący papiery wartościowe do depozytu lub na zastaw, jest obowiązany papiery te przechować ze starannością sumiennego kupca, w szczególności zapisać takie papiery do księgi z wyszczególnieniem ich wartości imiennej, numerów oraz innych znamion, odróżniających je od innych papierów tej samej nazwy.

§ 32. Papiery wartościowe, przyjęte przez bank do depozytu lub na zastaw, nie mogą być bez zgody składającego oddane do depozytu innej osobie, ani też zastawiane.

§ 33. Bank nie może na podstawie złożonych w nim do depozytu lub na zastaw papierów wartościowych wykonywać przysługującego tym papierom prawa do głosu bez osobnego na to upoważnienia składającego.

§ 34. Zezwolenie osoby składającej papiery wartościowe, wymagane w wypadkach przewidzianych §§ 32 i 33, winno być wydane bankowi w formie pisemnej.

§ 35. Na przyjęte do depozytu lub na zastaw papiery wartościowe obowiązany jest bank wydać pokwitowanie z wyszczególnieniem cech, oznaczonych w § 31.

Depozytarjusz lub zastawiający może zwolnić w drodze pisemnego oświadczenia bank od obowiązku wymieniania w pokwitowaniu cech oznaczonych w § 31.

Banki akcyjne.

§ 36. Banki akcyjne nie mogą trudnić się kupnem i sprzedażą towarów na własny rachunek.

§ 37. Banki akcyjne nie mogą nabywać nieruchomości, z wyjątkiem nieruchomości, przeznaczonych na własny użytek oraz nieruchomości, których nabycie jest konieczne dla uchronienia się od strat. Nieruchomości, nabyte dla uchronienia się od straty, winny być w jaknajkrótszym czasie sprzedane.

§ 38. Banki akcyjne nie mogą nabywać papierów dywidendowych na rachunek własny na sumę przewyższającą dwie trzecie kapitału zakładowego.

§ 39. Bankom akcyjnym nie wolno udzielać pożyczek na własne akcje, ani nabywać ich na własny rachunek.

§ 40. Udzielanie kredytów, których wysokość dla jednego dłużnika przekracza 10% kapitału zakładowego banku, jak również udzielanie kredytów in blanco lub kredytów za podkładem weksli z jednym podpisem może nastąpić tylko za zgodą rady banku.

§ 41. Zastawy ruchome, przyjmowane przez bank na zabezpieczenie udzielonych pożyczek, winny być zapisane w osobnej księdze sznurowej z wymienieniem wysokości wierzytelności zastawem zabezpieczonej, oraz rodzaju i jakości przyjętych na zastaw przedmiotów.

Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu Napoleona, zapis powyższy nadaje bankowi przywilej na zastawionym przedmiocie, przewidziany w art. 2073 kodeksu Napoleona.

§ 42. W razie niezaspokojenia w umówionym terminie pretensji banku, zabezpieczonych zastawem, służy bankowi prawo sprzedaży zastawionych przedmiotów przez maklera giełdowego lub przez licytację.

Przed uskutecznieniem sprzedaży winien bank wezwać dłużnika listem poleconym do zaspokojenia przypadającej od niego należności w terminie co najmniej 15-dniowym od daty wysłania wezwania.

§ 43. W razie jeżeli dłużnik po upływie terminu wskazanego w § 42 nie uskutecznił zapłaty, może bank przystąpić do sprzedaży zastawu.

Sprzedaż zastawu winna nastąpić w przeciągu 15 dni od dnia upływu terminu, wyznaczonego przez bank; w przeciwnym wypadku bank obowiązany jest ponownie zawiadomić dłużnika o zamierzonej sprzedaży z zachowaniem terminu przewidzianego w § 42.

Sprzedaż publiczna odbywa się w sposób przewidziany w § 113.

§ 44. Z czystego zysku rocznego odlicza się 10% na kapitał zapasowy, a pozostałość lub jej część, o ile nie przenosi 8% od kapitału zakładowego, przeznacza się na dywidendę dla akcjonarjuszów. Jeżeli zaś pozostałość przenosi 8% od kapitału zakładowego, to z nadwyżki ponad 8%, co najmniej 15% odlicza się na kapitał zapasowy.

§ 45. Kapitał zapasowy banku przeznaczony jest wyłącznie na pokrycie strat, wyniknąć mogących z operacji banku.

Z chwilą, gdy kapitał zapasowy dosięgnie połowy kapitału zakładowego, może być przerwane dalsze odkładanie na kapitał zapasowy części zysku, wskazanej w § 44.

Niezależnie od kapitału zapasowego (§ 44) mogą być tworzone inne fundusze rezerwowe.

§ 46. Przynajmniej połowa kapitału zapasowego (§ 44) winna być przechowaną w papierach wartościowych, posiadających bezpieczeństwo pupilarne.

§ 47. Statuty spółek akcyjnych, trudniących się czynnościami bankierskiemi (banków akcyjnych), winny przewidywać jako obowiązkowe organy spółki: radę, pochodzącą z wyboru walnego zgromadzenia oraz dyrekcję, mianowaną i odwoływaną przez radę.

§ 48. Rada banku akcyjnego winna się składać co najmniej z 5 osób, wybranych przez walne zgromadzenie z pośród akcjonarjuszów.

Członkowie dyrekcji, jak również urzędnicy banku, nie mogą być członkami rady.

§ 49. Okres urzędowania rady winien być oznaczony w statucie spółki, nie może jednak przekraczać 5 lat. Co roku ustępuje jeden lub kilku członków rady, z początku według losu lub wzajemnego porozumienia, a potem według starszeństwa wyboru, tak, by w ciągu okresu urzędowania ustąpili wszyscy członkowie rady. Ustępujący członkowie rady mogą być wybrani ponownie. Mandat członka rady gaśnie z chwilą powstania przeszkody, wymienionej w § 48.

§ 50. Rada jest obowiązaną ze starannością sumiennego kupca nadzorować czynności dyrekcji oraz śledzić całą działalność banku.

§ 51. Rada jest obowiązaną ułożyć regulamin, który określi sposób wykonywania przez nią nadzoru.

§ 52. Członkowie rady winni obowiązki swoje sprawować osobiście, przyczem obowiązani są do zachowania tajemnicy handlowej.

§ 53. Z posiedzeń rady winny być spisywane i podpisywane protokóły, w których należy wymienić członków, biorących udział w posiedzeniu, oraz podać sposób przeprowadzenia i wynik głosowania. Do protokółu winny być dołączone odrębne zdania członków obecnych oraz nadesłane później sprzeciwy członków na posiedzeniu rady nieobecnych.

§ 54. Członkowie dyrekcji akcyjnego banku oraz urzędnicy banku są obowiązani zarządzać majątkiem i interesami banku oraz spełniać swe obowiązki ze starannością sumiennego kupca. Są również obowiązani do zachowania tajemnicy handlowej.

§ 55. Rada banku akcyjnego jest obowiązana opracować regulamin, który szczegółowo określi sposób prowadzenia czynności banku ze szczególnem uwzględnieniem postępowania przy udzielaniu kredytu. Regulamin jest obowiązujący tak dla władz banku, jak i dla jego urzędników.

§ 56. Naruszenie tajemnicy handlowej (§§ 52 i 54), jak również naruszenie regulaminu (§§ 51 i 55) jest traktowane narówni z zaniechaniem staranności sumiennego kupca.

§ 57. Członkowie rady banku akcyjnego nie mogą bez zezwolenia rady prowadzić na swój lub cudzy rachunek innego przedsiębiorstwa bankowego, jak również nie mogą uczestniczyć w innych przedsiębiorstwach bankowych jako wspólnicy osobiście odpowiedzialni, oraz nie mogą w innem przedsiębiorstwie bankowem zajmować stanowiska członków rady lub dyrekcji.

§ 58. Członkowie dyrekcji banku akcyjnego nie mogą prowadzić na swój lub cudzy rachunek innego przedsiębiorstwa bankowego, handlowego lub przemysłowego, jak również nie mogą uczestniczyć w innych przedsiębiorstwach tego rodzaju jako wspólnicy osobiście odpowiedzialni, oraz nie mogą w innem przedsiębiorstwie tego rodzaju zajmować stanowisk władz zarządzających (zarządu lub dyrekcji) chyba, że stanowiska takie zajmują w zastępstwie lub na zlecenie samego banku.

§ 59. Członkowie rady, dyrekcji i urzędnicy banku mogą korzystać z kredytu w banku jedynie za każdorazowem zezwoleniem rady.

§ 60. Członkowi rady i dyrekcji, jak również urzędnicy banku, którzy zaniechali obowiązku, włożonego na nich ustawą, statutem lub regulaminem, są odpowiedzialni wobec banku za

szkody, powstałe wskutek tego zaniechania. W przypadku, kiedy za szkodę są dwie lub więcej osób odpowiedzialne, ponoszą one tę odpowiedzialność solidarnie.

§ 61. Dyrekcja banku akcyjnego jest obowiązana na 31 marca, 30 czerwca, 30 września i 31 grudnia każdego roku sporządzać bilans surowy przedsiębiorstwa według wzoru, ustalonego przez Ministra Skarbu oraz ogłosić ten bilans najpóźniej w ciągu miesiąca, licząc od powyższych terminów, w pismach przewidzianych w statucie. Bilans roczny winien być sporządzony w przeciągu pierwszych trzech miesięcy po upływie roku operacyjnego i ogłoszony bezzwłocznie po zatwierdzeniu go przez walne zgromadzenie. Bilanse miesięczne co miesiąc, a bilans roczny bezpośrednio po walnem zgromadzeniu, winna dyrekcja przedstawiać Ministrowi Skarbu.

§ 62. Postanowienia zawarte w §§ 36—61 odnoszą się również do banków, należących do spółek komandytowo-akcyjnych.

Banki hipoteczne.

§ 63. Za banki hipoteczne w rozumieniu niniejszego rozporządzenia, uważane są instytucje kredytowe, które albo wyłącznie, albo obok innych statutem dozwolonych czynności, zajmują się udzielaniem pożyczek na hipotekę nieruchomości i na tej podstawie wydają listy zastawne.

§ 64. Zezwolenie na wykonanie czynności, określonych w § 63, nie może być udzielone pojedyńczej osobie fizycznej, spółce jawnej (firmowej), komandytowej, spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółdzielni.

§ 65. Do zakresu działania banku hipotecznego, obok udzielania pożyczek hipotecznych i emisji listów zastawnych, mogą wchodzić tylko następujące czynności:

a) nabywanie i pozbywanie sum hipotecznych;

b) skup weksli opatrzonych co najmniej trzema podpisami;

c) nabywanie i sprzedaż na rachunek własny listów zastawnych własnych i obcych, papierów wartościowych państwowych, przez Państwo gwarantowanych i samorządowych;

d) komisowe nabywanie i sprzedawanie wszelkich papierów wartościowych, dopuszczonych do urzędowego notowania na giełdach polskich;

e) udzielanie pożyczek terminowych na hipotekę nieruchomości oraz pod zastaw papierów wartościowych, określonych pod c);

f) inkasowanie weksli i przekazów;

g) przyjmowanie w depozyt wszelkich papierów wartościowych;

h) przyjmowanie zapisów na emisje państwowe, komunalne oraz na obligacje przedsiębiorstw państwowych i samorządowych;

i) przyjmowanie wkładów do wysokości kapitału zakładowego.

§ 66. Bank hipoteczny wydawać będzie na podstawie udzielonych pożyczek hipotecznych (§ 70) listy zastawne na okaziciela, zapewniające ich posiadaczom wypłatę odsetek i kapitału pod warunkami, wyszczególnionemi w tekście listu zastawnego.

Nominalna wysokość emisji listów zastawnych nie może przekraczać piętnastokrotnej sumy kapitału zakładowego oraz rezerwy specjalnej, przeznaczonej na zabezpieczenie praw posiadaczy listów zastawnych.

Ograniczenie to nie obowiązuje w przypadku, gdy listy zastawne są gwarantowane przez Skarb Państwa lub przez związek samorządowy.

Wydawanie listów zastawnych, zapewniających w razie wylosowania dopłatę ponad wartość nominalną, jest zakazane.

Stopa procentowa listów zastawnych ma być równa stopie procentowej pożyczek, na których podstawie listy zastawne zostały wydane.

§ 67. Należności za kupony nie podniesione w ciągu lat 5, jak również należności za wylosowane listy zastawne, nie podniesione w przeciągu lat 30 od dnia płatności, ulegają przedawnieniu.

§ 68. Ogólna suma kwoty nominalnej listów zastawnych, znajdujących się w obiegu, nie może przekraczać ogólnej sumy wierzytelności hipotecznych banku, będących ich zabezpieczeniem.

W razie spłaty pożyczek hipotecznych przed upływem ustanowionego terminu, winien bank wycofać z obiegu listy zastawne na kwotę, odpowiadającą spłaconemu kapitałowi.

§ 69. Wzory listów zastawnych, wydawanych przez banki hipoteczne, podlegają zatwierdzeniu Ministra Skarbu.

§ 70. Bank udzielać może pożyczek w listach zastawnych jedynie na nieruchomości, zapisane w księgach hipotecznych.

Wierzytelności hipoteczne, zabezpieczające emitowane listy zastawne, stanowią wyłączne zabezpieczenie posiadaczy tych listów, co w księdze hipotecznej przy wpisie pożyczki winno być uwidocznione.

§ 71. Bank udzielić może pożyczek hipotecznych w zasadzie na pierwsze miejsce hipoteki, a w każdym razie w ten sposób zabezpieczonych, żeby udzielana pożyczka łącznie z ewentualnemi poprzedzającemi ją w hipotece ciężarami, mieściła się w pierwszej połowie szacunku nieruchomości.

Nieruchomości, niezabezpieczające trwałego dochodu, nie mogą być przedmiotem hipotecznej pożyczki.

Budynki, na które udzielono pożyczki, i budynki, uwzględnione przy ustalaniu pożyczki na nieruchomość rolną, muszą być ubezpieczone od ognia w jednej z instytucji, wskazanych przez Ministra Skarbu, z tem wyraźnem zastrzeżeniem, że odszkodowanie w razie pogorzeli nie będzie mogła być wypłacone właścicielowi niruchomości bez zezwolenia banku.

§ 72. Bank ocenia wartość nieruchomości, mającej służyć za podstawę pożyczki według norm, określonych w jego statucie i regulaminie, uchwalonym przez walne zgromadzenie i zatwierdzonym przez Ministra Skarbu.

§ 73. W razie obniżenia się wartości nieruchomości, sięgającego tak daleko, iż w stosunku do dłużnego kapitału nie dosięga ona już granic, statutem wymaganych, bank ma prawo domagać

się od dłużnika albo innego statutowi odpowiadającego zabezpieczenia dla niemającej pokrycia części pożyczki albo wcześniej spłaty pożyczki, względnie odpowiedniej jej części, za trzymiesięcznem wypowiedzeniem, niezależnie od terminów, ustanowionych przy udzielaniu pożyczki.

Inne wypadki wypowiedzenia pożyczki ze strony banku określi statut.

§ 74. Wszelkie spłaty pożyczek zabezpieczających wypuszczane przez bank listy zastawn, uiszczane bądź to w przepisanych ratach, bądź to jednorazowo w razie wypowiedzenia pożyczki, winny wpływać do osobnego funduszu umorzenia listów zastawnych, przeznaczonego wyłącznie na umorzenie tych listów.

§ 75. Umorzenie listów zastawnych następuje w drodze losowania tych listów przez bank podług wartości imiennej lub w drodze wykupienia przz bank swych listów zastawnych z wolnej ręki.

§ 76. W celu zapewnienia terminowej wypłaty należności za kupony i wylosowane listy zastawne, przypadającej w każdem półroczu, bank obowiązany jest tworzyć specjalną rezerwę:

a) z wpisowego, które dłużnik uiszcza przy odbiorze pożyczki w wysokości w statucie określonej;

b) z zysków, osiągniętych przez bank ze skupu listów zastawnych, przeznaczonych na umorzenie;

c) z dochodów, uzyskanych z przedawnionych kuponów i wylosowanych listów zastawnych;

d) z oznaczonej w statucie części zysków banku.

Rezerwa ta będzie osobno administrowana i lokowana w sposób, zabezpieczający pupilarne bezpieczeństwo, jak również osobno wykazywane w bilansach.

§ 77. Każdą hipotekę, służącą na pokrycie listów zastawnych winien bank zapisać do rejestru hipotek z podaniem jej wartości.

W styczniu i lipcu każdego roku kalendarzowego winien bank sporządzić odpis z rejestru hipotek z uwzględnieniem zmian, które zaszły w rejestrze w ciągu minionego półrocza; odpis ten skontrolowany i podpisany przez komisarza rządowego należy złożyć Ministrowi Skarbu.

§ 78. W miesiącu lutym każdego roku winien bank ogłosić w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski“:

a) ogólną sumę nominalnej wartości listów zastawnych, jakie się znajdowały w obiegu z końcem roku;

b) ogólną sumę nieumorzonych pożyczek hipotecznych z końca roku ubiegłego oraz sumę w tym samym czasie, znajdującą się w „funduszu umorzenia listów zastawnych“.

§ 79. W razie ogłoszenia upadłości banku (otwarcia konkursu do majątku banku) wierzytelności zabezpieczającego listy zastawne (§ 70) zapisane w rejestrze, fundusz umorzenia listów zastawnych i specjalny fundusz rezerwowy (§ 74, 76 i 77) stanowią osobną masę służącą przedewszystkiem dla zaspokojenia praw posiadaczy listów zastawnych z pierwszeństwem przed innymi wierzycielami konkursowymi.

Co do żądań zaspokojenia z innych części majątku banku, posiadacze listów zastawnych stoją narówni z innymi wierzycielami konkursowymi.

§ 80. Przepisy §§ 56, 69, 74 do 79 mają analogiczne zastosowanie do banków emitujących obligacje, zabezpieczone w inny sposób, aniżeli przez hipotekę (obligacje fundowane).

Spółdzielnie kredytowe.

§ 81. Spółdzielnie, oparte na ustawie z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733), oraz zrzeszenia, wymienione w art. 117 tejże ustawy, mogą wykonywać następujące czynności bankowe bez potrzeby wyjednywania osobnego zezwolenia Ministra Skarbu (koncesji):

a) udzielanie członkom kredytu osobistego (pożyczki skryptowe, dyskonto weksli, rachunki bieżące zabezpieczone);

b) przyjmowanie wkładów pieniężnych z prawem wydawania dowodów wkładowych imiennych;

c) wydawanie przekazów, czeków i akredytyw oraz dokonywanie wypłat w granicach Państwa;

d) kupno i sprzedaż na rachunek własny oraz na rachunek osób trzecich papierów procentowych państwowych i samorządowych, listów zasawnych, akcyj central gospodarczych i przedsiębiorstw, organizowanych przez spółdzielnie, ich związki lub centrale gospodarcze, oraz akcyj Banku Polskiego;

e) odbiór wpłat na rachunek osób trzecich;

f) przyjmowanie subskrypcyj na pożyczki państwowe i komunalne oraz na akcje przedsiębiorstw, o kórych mowa w punkcie d) paragrafu niniejszego;

g) zastępswo czynności na rzecz Banku Polskiego i banków państwowych;

h) przyjmowanie do depozytu papierów wartościowych i innych walorów oraz wynajmowanie kasetek zabezpieczonych.

§ 82. Do wykonywania czynności niewymienionych w § 81, jak również czynności giełdowych na giełdach pieniężnych, wymagane jest zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 83. Zezwolenie, o którem mowa w § 82 otrzymać mogą ylko spółdzielnie, należące do związku rewizyjnego w rozumieniu art. 68 i 70 usawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733).

Ustanie przynależności do związku rewizyjnego powoduje utratę prawa wykonywania czynności objętych zezwoleniem do czasu ponownego przystąpienia do takiego związku.

§ 84. Zmiana statutu spółdzielni, zmierzająca do rozciągnięcia jej działalności na czynności wymagające osobnego zezwolenia (§ 82), może być zarejestrowana nie wcześniej, jak po przedstawieniu sądowi takiego zezwolenia.

§ 85. Zobowiązania spółdzielni nie mogą przewyższać sumy kapitałów własnych oraz łącznej odpowiedzialności dodatkowej członków.

§ 86. W razie stwierdzenia, że działalność spółdzielni, zajmującej się czynnościami bankierskiemi, sprzeciwia się przepisom prawa lub statutu, albo też okaże się szkodliwą dla interesu publicznego, Ministrowi Skarbu przysługuje prawo zamianowania komisarza rządowego do stałego nadzorowania czynności spółdzielni lub odebrania koncesji.

§ 87. Z przepisów niniejszego rozporządzenia mają do spółdzielni zastosowanie wyłącznie przepisy zawarte w §§ 1, 7, ust. 3 § 11, 22 do 24, 27, ust. 2 § 28, 31 do 35, 41 do 43, 50 do 56, 59, 81 do 86, 88 i 111.

Nadzór.

§ 88. Banki w rozumieniu § 1, jak również kasy oszczędności i towarzystwa kredytowe, wymienione w § 2 niniejszego rozporządzenia, podlegają nadzorowi Ministra Skarbu.

§ 89. W celu dokonywania perjodycznej kontroli działalności banków mogą one utworzyć związek rewizyjny.

Statut związku rewizyjnego zostanie wydany w drodze rozporządzenia Ministra Skarbu.

Koszty utrzymania związku pokrywać będą banki według klucza ustalonego przez walne zgromadzenie związku i zatwierdzonego przez Ministra Skarbu.

§ 90. Związek rewizyjny jest obowiązany do utrzymywania jednego lub kilku biur kontroli, złożonych z zaprzysiężonych znawców.

Znawców mianuje zarząd związku, a zatwierdza Minister Skarbu.

Zwolnienie znawców, z wyjątkiem zwolnienia na własną prośbę, może nastąpić tylko za zgodą Ministra Skarbu.

Ministrowi Skarbu przysługuje również prawo żądania zwolnienia znawców, które to żądanie związek jest obowiązany bezzwłocznie wykonać.

Zaprzysiężeni znawcy są obowiązani do zachowania tajemnicy faktów, o których dowiedzieli się w zakresie swych czynności. W zakresie ustaw karnych będą oni uważani za urzędników państwowych.

§ 91. Na żądanie Ministra Skarbu związek rewizyjny obowiązany jest przeprowadzić niezwłocznie zbadanie ksiąg banku wskazanego przez Ministra Skarbu.

W tej rewizji może brać udział delegat Ministra Skarbu z prawem nieograniczonego wglądu.

§ 92. Nadzór nad związkiem rewizyjnym wykonywa mianowany przez Ministra Skarbu komisarz rządowy, którego zakres uprawnień określi Minister Skarbu.

Koszty nadzoru pokrywa związek rewizyjny w wysokości oznaczonej przez Ministra Skarbu.

§ 93. Banki, które nie będą należały do związku rewizyjnego, podlegają kontroli, wykonywanej przez władze skarbowe w sposób, oznaczony przez Ministra Skarbu.

Koszty powyższej kontroli pokrywają banki, podlegające tej kontroli, w wysokości oznaczonej przez Ministra Skarbu.

§ 94. W razie stwierdzenia, iż działalność banku narusza prawo lub statut lub jest szkodliwą dla interesu publicznego przysługuje Ministrowi Skarbu prawo:

1) zamianowania na koszt banku komisarza rządowego, którego zadaniem będzie nadzorowanie czynności banku w granicach, oznaczonych przez Ministra Skarbu;

2) zawieszenia w urzędowaniu władz banku akcyjnego przy równoczesnem zwołaniu z urzędu walnego zgromadzenia oraz ustanowienia zarządu przymusowego na czas do przeprowadzenia nowych wyborów tych władz przez zgromadzenie walne;

3) odebrania koncesji na wykonywanie czynności wymagających osobngo zezwolenia;

4) odebrania koncesji i zarządzenia likwidacji banku.

Zarządzenia Ministra Skarbu na zasadzie punktów 3 i 4 tego paragrafu mogą nastąpić tylko w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości oraz Przemysłu i Handlu, a odnośnie do do banków akcyjnych — na zasadzie uchwały Rady Ministrów.

§ 95. Banki hipoteczne, określone w § 63. podlegają ponadto stałemu nadzorowi, który wykonywać będzie zamianowany dla każdego z nich, na ich koszt, komisarz rządowy.

Takiemu nadzorowi podlegają także towarzystwa kredytowe wymienione w § 2 niniejszego rozporządzenia.

Zakres uprawnień komisarza rządowego określi Minister Skarbu.

Likwidacja banku.

§ 96. Jeżeli kapitał zakładowy banku wskutek strat zmniejszy się o połowę, władze banku obowiązane są zwołać bezzwłocznie walne zgromadzenie akcjonarjuszów lub udziałowców.

W razie zaniechania zwołania walnego zgromadzenia Minister Skarbu może zarządzić zwołanie tego zgromadzenia z urzędu.

Jeżeli walne zgromadzenie nie poweźmie uchwały o uzupełnieniu kapitału zakładowego lub o likwidacji, względnie, jeżeli uchwalone podwyższenie kapitału zakładowego nie zostanie przeprowadzone w przeciągu trzech miesięcy od dnia powzięcia uchwały, Ministrowi Skarbu przysługuje pawo zarządzenia likwidacji banku.

§ 97. W razie likwidacji zarządzonej przez Ministra Skarbu właściwy sąd rejestrowy mianuje likwidatorów, którzy mają takie same prawa i obowiązki, jak likwidatorowie w przypadku dobrowolnego rozwiązania.

§ 98. W razie stwierdzenia przez rewizję lub w ciągu likwidacji przez komisję likwidacyjną, iż zobowiązania banku przekraczają jego majątek, winny władze banku, względnie komisja likwidacyjna, zawiadomić o tem właściwy sąd celem ogłoszenia upadłości banku.

Przepisy przejściowe.

§ 99. Do dalszego prowadzenia w dotychczasowej formie organizacji prawnej i w dotychczasowym zakresie działania banków, istniejących prawnie w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, koncesja nie jest wymagana, a banki te uważane będą za posiadające koncesję.

§ 100. Statuty osób prawnych, trudniących się czynnościami bankierskiemi, winny być do końca 1925 roku uzgodnione z przepisami rozporządzenia niniejszego i przedłożone Ministrowi Skarbu w celu stwierdzenia tej zgodności.

Zmiany statutu potrzebne do osiągnięcia tej zgodności może walne zgromadzenie uchwalić zwykłą większością głosów obecnych bez względu na odmienne przepisy dotychczasowych statutów.

§ 101. Banki akcyjne i komandytowo-akcyjne, istniejące prawnie w dnu 31 grudnia 1924 winny wykazać kapitał zakładowy: do końca 1925 r. w wysokości co najmniej 500,000 złotych, do końca 1926 r. — 1.000.000 złotych i wreszcie do końca 1928 r. — w wysokości określonej w § 10.

W razie, gdyby kapitał zakładowy nie osiągał kwot odpowiednich w terminach powyżej oznaczonych — winna nastąpić niezwłocznie likwidacja banku.

§ 102. Akcje banków, o których mowa w § 101, wypuszczone celem podwyższenia kapitału zakładowego, mogą opiewać na kwotę nominalną co najmniej 25 złotych, lub jej wielokrotność.

Akcje już wypuszczone przez te banki, winny być do końca roku 1926, połączone w taki sposób, aby wartość nominalna jednej akcji, odpowiadała kwotom powyżej oznaczonym.

Sposób przeprowadzania połączenia akcji, podlega zatwierdzeniu Ministra Skarbu.

§ 103. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, trudniące się czynnościami bankierskiemi, a istniejące w dniu 31 grudnia 1924 r., winny wykazać w terminach, oznaczonych w § 101, kapitał zakładowy w wysokości co najmniej 20% kwot, w tymże paragrafie przewidzianych.

W razie, gdyby kapitał zakładowy nie osiągał kwot odpowiednich w terminach oznaczonych w § 101 — winna nastąpić niezwłocznie likwidacja spółki.

§ 104. Słowo „bank“ nie może być umieszczone w firmie przedsiębiorstwa bankierskiego, należącego do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

§ 105. Przedsiębiorstwa bankierskie, należące do osób fizycznych lub spółek jawnych (firmowych), komandytowych lub spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, istniejące prawnie w dniu 31 grudnia 1924 r., nie mogą być na podstawie § 15 zmuszone do podwyższania lub składania kaucji.

§ 106. Banki istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i uprawnione w swoich statutach do wydawania dowodów wkładowych płatnych okazicielowi (§ 20 p. 1), są uprawnione nadal do wydawania takich dowodów pod warunkiem jednak, iż ich kapitał zakładowy wynosić będzie w terminach oznaczonych w § 101 co najmniej kwoty podwójne, w tymże paragrafie określone, w razie zaś przeciwnym — prawo wydawania dowodów wkładowych na okaziciela będzie zawieszone do czasu uzupełnienia kapitału.

§ 107. Banki akcyjne lub komandytowo-akcyjne, które w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia były uprawnione do wykonywania czynności, wymienionych w § 63 (banki hipoteczne) i których listy zastawne lub obligacje w dniu 31 grudnia 1924 r. były jeszcze w obiegu, wolne są od ograniczeń, zawartych w § 65, jeżeli ich statuty takich ograniczeń nie zawierają.

Bank, który na przyszłość zamierza utrzymać statutowy zakres działania w szerszym zakresie, jak to przewiduje § 65, może wydawać listy zastawne lub obligacje jedynie do sumy dziesięciokrotnej wpłaconego kapitału zakładowego oraz rezerwy specjalnej, określonej w § 76.

§ 108. Banki, o których mowa w § 107, winny wykazywać kapitał zakładowy co najmniej w podwójnej wysokości kwot określonych w § 101.

§ 109. Istniejące już banki hipoteczne winny w ciągu pierwszego półrocza 1925 r. sporządzić rejestr hipotek służących na pokrycie listów zastawnych w dniu 31 grudnia 1924 r., odpowiadający przepisom § 77 i odpis tego rejestru sprawdzony i podpisany przez komisarza rządowego przesłać Ministrowi Skarbu najpóźniej dnia 30 lipca 1925 roku.

§ 110. Ograniczenia przewidziane w § 36 i 37 nie odnoszą się do banków, które w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia będą uprawnione obok innych czynności bankierskich do prowadzenia handlu towarami na rachunek własny lub do nabywania nieruchomości ziemskich w celu prowadzenia parcelacji i osadnictwa i uprawnienia te w powyższym terminie będą wykonywały.

Suma wszelkiego rodzaju wkładów w bankach, które po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia będą się trudnić nadal czynnościami wymienionemi w ustępie poprzednim niniejszego paragrafu, nie może przekraczać pięciokrotnej sumy kapitału zakładowego.

§ 111. Spółdzielnie, które w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego rozciągały w myśl swych statutów działalność na czynności, wymagające osobnego zezwolenia (§ 82), mogą czynności te nadal wykonywać, o ile przed dniem 1 lipca 1925 r. uzyskają od Ministra Skarbu zezwolenie.

Uzyskane zezwolenie winien zarząd spółdzielni zgłosić do sądu celem wciągnięcia do rejestru i ogłoszenia w piśmie przeznaczonem do ogłoszeń spółdzielni.

§ 112. Do czasu powstania związku rewizyjnego (§ 89) wszystkie banki podlegają kontroli, określonej przepisami zawartemi w § 93.

§ 113. Aż do wprowadzenia jednolitych przepisów normujących licytację, tryb publicznej sprzedaży, o którym mowa w § 42 i 43, przeprowadzać będzie w okręgu sądu apelacyjnego w Poznaniu i Toruniu, tudzież w górnośląskiej części okręgu sądu apelacyjnego w Katowicach — komornik sądowy lub notarjusz: w okręgu sądu ape-

lacyjngo w Krakowie i Lwowie oraz okręgu sądu okręgowego w Cieszynie — urzędnik wyznaczony w tym celu przez władzę administracyjną; w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, w Lublinie i w Wilnie — komornik sądowy na polecenie właściwego sądu pokoju albo delegat władzy administracyjnej I-ej instancji.

§ 114. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu i Ministrowi Sprawiedliwości oraz, o ile chodzi o wykonanie § 1 i § 94, Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 115. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1925 roku, a na obszarze województwa śląskiego z dniem ogłoszenia zgody na nie Sejmu Śląskiego w Dzienniku Ustaw Śląskich.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą:

1) ustawa z 23 marca 1920 r. o nadzorze nad przedsiębiorstwami bankowemi i kantorami wymiany (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 175);

2) rosyjska ustawa kredytowa (Zbiór Praw Tom XI Cz. II Rozdz. 10. art. 1—36, 50, 57—78);

3) ustawa niemiecka o bankach hipotecznych z dnia 13 lipca 1899 r. (Dz. U. Rz. niem. str. 373).

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) *S. Wojciechowski.*

Prezes Rady Ministrów

i Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski.*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *A. Żychliński.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Józef Kiedroń.*

(Dz. U. R. P. z d. 31.XII 1924 r. Nr. 114, poz. 1018).

Przepisy o państwowej służbie cywilnej.

46.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 grudnia 1924 r.

w sprawie uzupełnienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. o ustanowieniu tabeli stanowisk we władzach i urzędach państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 631).

Na mocy art. 11 i 17 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) zarządza się co następuje:

§ 1. W załączniku Nr. 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. o ustanowieniu tabeli stanowisk we władzach i urzędach państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 631) w dziale „Centrala" w kolumnie „I kategorja. Stanowiska oraz tytuły do nich przywiązane" przed stanowiskiem „Naczelnik Wydziału" dodaje się stanowisko „Główny inspektor ministerjalny", któremu w kolumnie „Stopień służbowy odpowiada stopień „V — IV".

§ 2. W załączniku Nr. 6 do powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów w dziale „Centrala" w kolumnie „I kategorja. Stanowiska oraz tytuły do nich przywiązane" przed stanowiskiem „Dyrektor loterji państwowej" dodaje się stanowisko: „Prezes Pocztowej Kasy Oszczędności", któremu w kolumnie „Stopień służbowy" odpowiada stopień „IV — III", oraz „Wiceprezes Pocztowej Kasy Oszczędności", któremu w kolumnie „Stopień służbowy" odpowiada stopień „V — IV".

§ 3. W załączniku Nr. 11 powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów w dziale „Centrala" w kolumnie: „I kategorja. Stanowiska oraz tytuły do nich przywiązane" przed stanowiskiem: „Naczelnik Wydziału", dodaje się stanowisko: „Główny inspektor ministerjalny", któremu odpowiada w kolumnie „Stopień służbowy" stopień „V — IV".

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:

(—) *W. Grabski.*

(Dz. U. R. P. z d. 24.XII 1924 r. Nr. 112, poz. 994).

Tłoczono czcionkami Drukarni Państwowej, Miodowa Nr. 22. Nr. 27471. 9-I. 1924 r.